

VRAGEN EN ANTWOORDEN

**Eerste omgevingsberaad 5 juli 2021 windturbines
in het zoekgebied Noorder IJ-plas en Cornelis Douwesterrein
in Amsterdam**

COLOFON

Uitgave:

Amsterdam Wind 2021

Redactie:

Koosje de Beer, Beer & Goed teksten

Vormgeving:

Philipp van Ekeren, Tjasker Design

Disclaimer

We hebben ons uiterste best gedaan om de gestelde vragen zo volledig en zorgvuldig mogelijk te beantwoorden. Het kan desondanks voorkomen dat antwoorden niet meer actueel zijn, onvolledig of onderling tegenstrijdig zijn. We horen het graag wanneer dit het geval is zodat we dit kunnen toelichten en/of herstellen.

8 oktober 2021

NDSM
ENERGIE

INLEIDING	4
FINANCIËLE PARTICIPATIE	5
Het project: aantal windturbines en draagvlak	5
Business case	8
Procedure planschade	11
Toelichting omgevingsfonds en omwonendenregeling	12
Toelichting lokaal eigendom	14
Alternatieven	15
Rol coöperaties en gemeente Amsterdam	17
Presentatie en organisatie	18
Overige vragen	20
GELUID EN SLAGSCHADUW	21
Geluid	21
Slagschaduw	25
Gezondheid en veiligheid	26
Uitspraak Raad van State	27
THEMATAFEL RUIMTELIJKE INPASSING	28
Keuze locatie	28
Stedelijke omgeving en ontwikkelingen: Havenstad, Hemweg en Oostzaan	29
Afstand	30
THEMATAFEL NATUUR EN ECOLOGIE	32
Werkwijze bureau Waardenburg	32
Methode van onderzoek	33
Dieren in het zoekgebied	34
Vogels	35
Impact op natuur en recreatie	36
BIJLAGE 1: SCHRIFTELIJKE VRAGEN EN ANTWOORDEN	38

Begin juli vond het eerste omgevingsberaad over windturbines plaats voor het zoekgebied Noorder IJ-plas/Cornelis Douwesterrein. Het omgevingsberaad bestaat uit verschillende vertegenwoordigers van belangengroepen en bewoners uit de omgeving. Het werd georganiseerd door de initiatiefnemers van coöperatieve windturbines in dit gebied, NDSM Energie en Amsterdam Wind. De omgevingsberaden zijn een belangrijk onderdeel van het [Participatieplan Coöperatieve windmolens Noorder IJ-Plas](#).

OMGEVINGSBERAAD

In de omgevingsberaden wordt in vier avonden gewerkt aan het plan voor windenergie in dit gebied. Amsterdam Wind en NDSM Energie hebben actief naar deelnemers gezocht. Aanmelders uit het voortraject zijn benaderd, mensen uit de aangrenzende postcodegebieden binnen twee km afstand ontvingen een uitnodigingsbrief. Ook brachten de organisatoren via de digitale kanalen het omgevingsberaad onder de aandacht.

LOTING

Meer dan honderd bewoners, ondernemers en vertegenwoordigers van andere gebruikers van het gebied – zoals de sportverenigingen en natuurorganisaties – hebben zich aangemeld voor het omgevingsberaad. Uit deze groep zijn veertig mensen ingeloot om mee te doen. Voor de loting is er rekening

gehouden met een verdeling over de verschillende deelgebieden: bewoners aan de Zijkanaal H-Weg en de Dwergp lanetenbaan, bewoners die in het projectgebied wonen waaronder Oostzaan, Zaandam, Tuindorp en de Molenwijk. Ook is er gezocht naar een balans tussen bewoners, ondernemers en andere vertegenwoordigers. Amsterdam Wind en NDSM Energie gaan indien gewenst individueel in gesprek met een ieder die vragen en zorgen heeft over het windpark.

THEMATAFELS

Maandag 5 juli vond het eerste omgevingsberaad plaats. Na een vraaggesprek met de aanwezige wethouder Marieke van Doorninck en de plenaire introducties, splitsten de deelnemers in vier groepen op om in vier sessies te praten over de volgende onderwerpen:

- Financiële participatie
- Geluid en slagschaduw
- Ruimtelijke inpassing
- Natuur en Ecologie

Tijdens deze thematafels zijn veel kritische vragen gesteld. Tegelijkertijd is er constructief gesproken over het initiatief. Alle vragen en bijbehorende antwoorden zijn in dit document gebundeld op onderwerp. Behalve tijdens het omgevingsberaad, heeft het projectteam ook schriftelijke vragen ontvangen. Deze zijn in de bijlage met antwoord in dit document opgenomen.

VERVOLG

Tijdens de volgende avond van het omgevingsberaad, dat op 20 september heeft plaatsgevonden, zijn een aantal van de vragen en antwoorden verder besproken en komen de volgende stappen aan de orde.

THEMATAFEL FINANCIËLE PARTICIPATIE

HET PROJECT: AANTALLEN WINDTURBINES EN DRAAGVLAK - 1

VRAGEN

ANTWOORD

Wat is het maximaal aantal turbines in de Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein?

Uit de eerste verkenningen blijkt dat er in het zoekgebied maximaal zeven mogelijk geschikte plekken voor windturbines van circa 150 meter tiphoogte zijn. Dit is wel echt een maximum. Uit nader onderzoek kan nog blijken dat sommige plekken ruimtelijk toch niet mogelijk zijn. Daarnaast zullen sommige plekken vanuit omwonenden meer of minder gewenst zijn. De omgevingsberaden zijn bedoeld om met elkaar in gesprek te gaan over de te onderzoeken opstellingsvarianten.

Is het ook een optie om 0 windturbines te realiseren?

Waarom beginnen jullie niet met het creëren van draagvlak?

Nu staan er geen windturbines rond de Noorder IJ-plas en één windturbine op het Cornelis Douwesterrein. Een aantal deelnemers heeft aangegeven dit zo te willen houden en dit als 'nulvariant' te willen inbrengen in de onderzoeken in het kader van de milieueffectenrapportage (MER). In MER-termen wordt dit ook wel de referentiesituatie genoemd. Hierbij zal niet de energieopgave gehaald worden. Hoeveel windturbines uiteindelijk kunnen worden gerealiseerd, wordt bepaald door het bevoegd gezag.

Hoe bepalen jullie draagvlak? Wat als ruime meerderheid tegen is?

Gaan jullie nog een draagvlakonderzoek doen?

Wordt er iets gedaan met de mening van omwonenden?

De omgevingsberaden zijn er op gericht om met een aantal mensen die wonen in het projectgebied een plan te maken dat zo acceptabel mogelijk is voor omgeving en voor initiatiefnemers. In de omgevingsberaden worden mogelijke plekken en aantallen windturbines besproken en verschillende alternatieven bekeken. Het idee is om samen inzicht te krijgen in de effecten van windturbines op de omgeving, door de daarvoor geschikte plekken te onderzoeken, de verwachte effecten in beeld te krijgen en de voorkeuren en zorgen vanuit omwonenden duidelijk te krijgen. Uiteindelijk moet dit resulteren in een plan, waarin zo goed mogelijk rekening wordt gehouden met wensen en zorgen van mensen uit de projectomgeving. De coöperaties hebben met het plan een projectdoelstelling om 45.000 MWh aan stroom op te wekken. 45.000 MWh is evenveel stroom als alle huishoudens in het projectgebied met elkaar gebruiken.

Hoeveel % omwonenden met overlast vinden jullie zelf redelijk?

Hoe gaan jullie ervoor zorgen dat bedrijven en andere belanghebbenden in de omgeving beter bereikt worden? Ook de bedrijven in Oostzaan?

Na de omgevingsberaden en afronding van de MER dienen de coöperaties een plan in bij het bevoegd gezag, naar verwachting de gemeente, om een start te kunnen maken met de vergunningaanvraag. Het is uiteindelijk aan de gemeente of de provincie Noord-Holland om de verschillende belangen van voor- en tegenstanders tegen elkaar af te wegen.

ANTWOORD

Het projectteam van Amsterdam Wind en NDSM Energie begrijpt dat het wellicht niet haalbaar is om allemaal op dezelfde lijn te komen. We leggen daarom de standpunten vast van deelnemers die een andere variant willen dan de initiatiefnemers en voegen hun advies bij het plan dat we bij de gemeente indienen voor de vergunningaanvraag.

Het projectteam zal zelf geen draagvlakonderzoek uitvoeren. De belangenafweging over welke gebieden mogelijk geschikt zijn voor windenergie is door gemeente en provincie gedaan. De gemeente heeft een uitgebreid participatieproces gehouden rond de zoekgebieden voor de Regionale Energiestrategie (RES) en de gemeenteraad heeft besloten om het gebied Noorder IJ-plas en Cornelis Douwesterrein aan te wijzen als een van de geschikte en wenselijke gebieden voor windenergie. Als initiatiefnemers zetten wij nu een stap om nauwkeuriger te onderzoeken op welke manier windturbines mogelijk zouden kunnen zijn in dit zoekgebied omdat wij coöperatieve duurzame energie willen produceren in Amsterdam.

Het projectteam van Amsterdam Wind en NDSM Energie wil in dit proces tot een plan komen waarin overlast zoveel mogelijk wordt beperkt. De effecten van de windturbines die mogelijk hinder veroorzaken, zoals slagschaduw en geluid, brengen we in kaart in de MER. Het is lastig om aan te geven hoeveel procent omwonenden met ernstige overlast als redelijk kan worden beschouwd. Aangezien dit een stedelijke locatie is, zullen er hogere aantallen omwonenden overlast ervaren vergeleken met een zoekgebied in het buitengebied. Daarbij is het wel goed om te vermelden dat er al veel geluid van andere bronnen aanwezig is. Daardoor kan het windturbinegeluid ook minder opvallen.

De bedrijven die lid zijn van de bedrijvencoöperatie NDSM Energie ontvangen de nieuwsbrief van NDSM energie. NDSM energie is samen met Amsterdam Wind initiatiefnemer van het plan voor windenergie in Noorder IJ-plas en op het Cornelis Douwesterrein. De nieuwsbrief gaat naar 60 bedrijven en naar 100 mailadressen in de buurt van het projectgebied. Via de Ondernemersvereniging van Amsterdam Noord (Veban) wordt zo nu en dan een nieuwsbericht verspreid. Het projectteam komt ook graag in contact met het CBO (Centraal Bedrijvengroep Oostzaan) om een adressenbestand op te bouwen.

THEMATAFEL FINANCIËLE PARTICIPATIE

HET PROJECT: AANTALLEN WINDTURBINES EN DRAAGVLAK - 3

Hoeveel is de energie-opbrengst van wind t.o.v. zon?

1 WINDMOLEN
[3 MEGAWATT]

25.000
ZONNEPANELEN
[12 VOETBALVELDEN VOL]

Meer weten? Kijk op [Amsterdam-Wind.nl](https://amsterdam-wind.nl)

The graphic shows a green football pitch with a yellow wind turbine in the center and a soccer ball in the bottom right corner. The text compares the energy output of one wind turbine (3 MW) to 25,000 solar panels (equivalent to 12 football pitches).

ANTWOORD

Heeft uw bedrijf interesse kijk dan op [NDSM.nl/#wordlid](https://ndsm.nl/#wordlid) of <https://ndsmenergie.nl/#wordlid>. Of meldt uw organisatie aan voor de nieuwsbrief van Amsterdam Wind: <https://amsterdam-wind.nl/voor-de-wind/>

Inwoners van Amsterdam Noord en aangrenzende gemeenten in een straal van 2 km rondom het projectgebied zijn via huis-aan-huisbrieven geïnformeerd over de omgevingsberaden en uitgenodigd om hieraan deel te nemen. Daarnaast delen we informatie over de voortgang rondom mijlpalen via sociale media, nieuwsbrieven en lokale kranten.

Belanghebbenden in het projectgebied zelf zoals natuur- en milieuorganisaties of sportclubs worden zoveel mogelijk direct benaderd door het projectteam. Zij zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de omgevingsberaden. Ook kunnen zij de nieuwsbrief van Amsterdam Wind ontvangen of berichten volgen via de lokale (sociale) media. Mocht het zo zijn dat u als belanghebbende toch geen informatie ontvangt, meldt u dan aan voor de nieuwsbrief via: Wind: <https://amsterdam-wind.nl/voor-de-wind/>

VRAGEN

ANTWOORD

Welk tijdspad volgen jullie? Kan de business case opgezet worden inclusief een Health Impact Assessment?

Het tijdspad is om begin 2022 een vergunningaanvraag in te dienen en de subsidieronde van 2022 voor de SDE++ (Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie) te halen. De aanvraag voor de SDE++ subsidie zal in 2022 naar verwachting in september of oktober moeten worden ingediend. De exacte datum van openstelling en sluiting van de SDE++ subsidieregeling wordt aan het einde van het jaar door de minister van EZK bekend gemaakt.

Wat is jullie beoogde resultaat voor stroomopwekking?

Het Health impact assessment zal waarschijnlijk parallel aan de MER worden uitgevoerd, al weet het projectteam nog niet wat op dat gebied van initiatiefnemers gevraagd zal worden.

Kan er inzicht worden gegeven in de business case? Kan ik het hele financiële plan zien? Het lijkt mij niet de bedoeling om de windturbines te verkopen aan grote bedrijven. Sowieso niet al na een paar jaar.

De coöperaties (initiatiefnemers) streven ernaar om 45.000 MWh aan elektriciteit op te wekken. Dit is een hoeveelheid stroom die gelijk staat aan het elektriciteitsgebruik van alle huishoudens in het projectgebied.

Hoe transparant zijn jullie over investeerders?

Aangezien het plan voor de windturbines zich in een vroege fase bevindt, waarin nog geen duidelijkheid is over aantallen en afmetingen en er nog veel onzekerheden zijn, is de business case nog niet definitief. Initiatiefnemers kunnen inzicht geven in de geldstromen, de verdeling van de kosten en opbrengsten en deze zoveel mogelijk concreet maken.

Ik wil iets doen aan de klimaatcrisis. Wie verdient er geld in deze business case?

Wat is de levensduur van een turbine?

Wat is de terugverdientijd (in CO₂) van de wieken als deze uit China komen?

Coöperaties zijn transparante ondernemingsvormen. Het doel is dat de windturbines 100% eigendom van de coöperaties wordt. De investeerders zijn de leden van de coöperaties en initiatiefnemers lenen geld bij een nog nader te bepalen bank. Leden van de coöperaties kunnen meebeslissen over de exploitatie en opbrengsten van het windpark. Dit gebeurt doorgaans in de Algemene Ledenvergaderingen, waar alle leden voor uitgenodigd worden.

Wat gebeurt er na 20 jaar met de wieken?

Hoe lang is de terugverdientijd van de bouw?

De coöperaties willen de windturbines niet verkopen. Zoals in elke transitie zullen bedrijven die werken in de fossiele energiebranche minder marktaandeel krijgen en bedrijven die werken in de duurzame energie branche meer marktaandeel krijgen.

Hoeveel kost het om een windturbine op te ruimen?

VRAGEN

ANTWOORD

Zijn er al contracten met turbineleveranciers?

Moderne windturbines gaan 25 tot 30 jaar mee. Meer informatie over de terugverdientijden van windturbines staan in: Rapport IPPC 2011, pag 540, 571: <https://www.ipcc.ch/report/renewable-energy-sources-and-climate-change-mitigation/>. Deze link verwijst naar de energetische terugverdientijd. De financiële terugverdientijd van windprojecten is circa 9 jaar, maar kan per project sterk verschillen.

Wat voor afspraken zijn er gemaakt met de energiebedrijven?

Hoeveel geld het kost om een windturbine op te ruimen is afhankelijk van het moment en het type windturbine. De orde grootte zal rond de 60.000 euro per windturbine liggen. Daarnaast zijn er mogelijk nog beperkte inkomsten uit de verkoop van de windturbine voor hergebruik in het buitenland. Met dit bedrag wordt rekening gehouden in het totale kostenplaatje.

Hoe bepaal je aantal opbrengsturen, gegeven het feit dat ze stilstaan als er veel overlast is?

Wat is de gevoeligheidsmarge hierbij?

Er zijn geen contracten afgesloten met turbineleveranciers. Ook zijn er nog geen afspraken gemaakt met energiebedrijven, zover zijn we in deze fase nog niet. Wanneer duidelijk is hoeveel en waar windturbines gaan komen, worden contracten afgesloten met turbineleverancier en energieleverancier.

Is in de kostenopbouw rekening gehouden met claims of planschade?

Het projectteam kan de kosten die met stilstand verband houden nu nog niet bepalen, omdat er nog geen opstelling is bepaald. In de onderzoeksfase kunnen we voor een aantal opstellingsvarianten berekenen hoeveel bewoners van woningen er hinder ondervinden en hoe vaak de windturbines stilgezet moeten of kunnen worden om deze hinder te beperken.

Is de afkoop van waardevermindering bij woningen onderdeel van de balans? Daardoor komen de afschrijvingen op de resultatenrekening. Hoe hoog is deze post?

De hoogte van de kosten die verband houden met claims of planschade zijn eveneens nog niet bekend en zijn afhankelijk van het type turbine en op welke plek die komt te staan. Alle kosten moeten uiteindelijk uit de business case komen. De coöperaties gaan ervan uit dat de business case ook eventuele toekomstige planschade draagt.

Wat is het businessplan als het gaat om schadeclaims? Als deze zo hoog zijn dat het plan niet haalbaar is, komen er dan geen windturbines?

Hoeveel subsidie levert een windturbine op?

Wat is de uiterste datum voor de SDE++-aanvraag?

Wat is de hoogte van de SDE++ subsidie?

Doel van de omgevingsberaden is om tot een plan te komen waarin planschade zoveel mogelijk wordt beperkt. Als door de hoogte van de schade de financiële basis onder het plan wegvalt, gaat het project niet door. Als de windturbines er komen, komt een deel van de opbrengst beschikbaar voor de (directe) omgeving.

VRAGEN

ANTWOORD

De SDE++ regeling is een subsidieregeling die garandeert dat windparken rendabel gerealiseerd kunnen worden. De SDE++ regeling voor windenergie houdt in dat de overheid een bedrag aanvult bovenop de marktprijs van stroom tot het SDE++ basisbedrag. De overheid geeft alleen subsidie als de marktprijs tijdens de exploitatie niet toereikend is, dat wil zeggen lager is dan het basisbedrag. Wanneer de marktprijs van stroom gelijk is aan of hoger is dan het basisbedrag, gaat er dus geen subsidie naar windturbines.

De hoogte van het basisbedrag wordt jaarlijks aangepast in lijn met de prijsontwikkelingen in de windturbinemarkt. Daarnaast is het afhankelijk van de gemiddelde windsnelheid op locatie en de vraag of voor de windturbines een hoogtebeperking vanuit de luchtvaart geldt.

Voor windturbines op de Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein is de verwachting dat het basisbedrag voor 2022 zal worden vastgesteld op 5,48 cent/kWh. Als voorbeeld: bij een marktprijs van 4 cent/kWh betekent dit dat de windturbines 1,48/kWh subsidie ontvangen. Het exacte SDE-basisbedrag wordt voor elke openstellingsronde en per technologie bepaald.

Voor 2022 moet dit nog worden vastgesteld en kan dus nog veranderen. De verwachting is dat het exacte SDE-garantiebedrag eind 2021 bekend wordt. Meer informatie hierover is te vinden op www.rvo.nl/sde

VRAGEN

ANTWOORD

Hoe wordt planschade bepaald voor bedrijven en voor burgers?

Mogelijke woningontwaarding wordt pas bekend als er concrete plekken voor windturbines worden uitgewerkt in het plan dat als basis dient voor de vergunningaanvraag. Voor het vaststellen van eventuele waardevermindering bestaat de 'planschadeprocedure'. Onderdeel daarvan is dat er een planschade-analyse wordt uitgevoerd. In deze analyse worden ook de effecten van de windturbines - onder andere als het gaat om geluid en slagschaduw - op de omliggende woningen meegenomen.

Is er sprake van woningontwaarding als gevolg van het windpark?

Is er sprake van waardedaling als gevolg van slagschaduw en geluidshinder?

Als een woning in waarde daalt ten gevolge van een wijziging van het bestemmingsplan dat de opwekking van windenergie in het gebied mogelijk maakt, kunnen gedupeerden daarvoor een planschadeprocedure opstarten bij de gemeente. Meer informatie hierover staat op: <https://www.amsterdam.nl/veelgevraagd/?productid=%7BED9B9C7E-F2F4-4108-A51C-E83A8839C41C%7D>

Als de waarde van een woning daalt door de plannen. Is er dan een compensatieregeling of planschadevergoeding?

Zijn jullie in staat om de schade als gevolg van de plannen te vergoeden? Geld moet besteed worden aan het schadeloos stellen van mensen. Als de windturbines doorgedrukt worden, moet er een grote vergoeding komen voor omwonenden die klimaatvluchteling worden.

Een mogelijke waardedaling van bedrijven is afhankelijk van de uiteindelijke opstelling van de windturbines en de ligging van bedrijven ten opzichte van de opstelling.

Hoe is de afwikkeling van de planschade voor burgers geregeld? Hoe kunnen zij planschade indienen?

Moet een burger of bedrijf zelf een aanvraag voor vergoeding van planschade indienen?

Is er sprake van waardedaling bij bedrijven als gevolg van het windpark?

THEMATAFEL FINANCIËLE PARTICIPATIE

TOELICHTING OMGEVINGSFONDS EN OMWONENDENREGELING - 1

VRAGEN

ANTWOORD

Wat is een omwonendenregeling? Wat is een omgevingsfonds?

In het geval er windturbines komen in de Noorder IJ-plas of het Cornelis Douwesterrein, komt een deel van de opbrengst beschikbaar voor de (directe) omgeving. Per geproduceerde MWh (1.000 kWh) storten initiatiefnemers vrijwillig een bedrag in een fonds. Initiatiefnemers houden hiervoor minimaal de NWEA-norm aan. Dit betekent dat 50 eurocent per opgewekte MWh in het omgevingsfonds wordt gestort. Het is nog onbekend hoeveel elektriciteit er per windturbine wordt opgewekt. We kunnen wel aangeven dat het projectdoel is om 45.000 MWh op te wekken. Met een minimale vergoeding van €0,50 per MWh is er jaarlijks minstens €22.500 beschikbaar.

Is het omgevingsfonds/omwonendenregeling een afkoopsom?

Het omgevingsfonds is geen compensatie, maar een vrijwillige regeling die het projectteam in overleg met de omgeving wil vaststellen als dit financieel haalbaar is. Het omgevingsfonds en de omwonendenregeling zijn niet bedoeld als afkoopsom en staan volledig los van de formele en wettelijke procedures die doorlopen kunnen worden. Denk aan: het indienen van planschade of het starten van bezwaar- en beroepsprocedures tegen de vergunning. Het staat een ieder vrij alle procedures te doorlopen ook als iemand meedoet in een omwonendenregeling of omgevingsfonds. Afkopen zou zijn dat iemand dat recht opgeeft en dat is niet het geval.

Binnen welke straal moet iemand wonen om mee te mogen doen?

Binnen welke straal bewoners moeten wonen om aanspraak te kunnen maken op het omgevingsfonds is afhankelijk van de afspraken die onderling gemaakt worden. Hiervoor zijn geen wettelijke voorschriften. De invulling van het omgevingsfonds of de omwonendenregeling is nog ter discussie in de komende omgevingsberaden.

Is het een idee om de compensatie afhankelijk te maken van de afstand? Hoe dichterbij iemand woont, hoe meer compensatie.

Het geld dat jaarlijks in het omgevingsfonds komt, kan worden besteed aan projecten in het gebied. Het verschil met een omwonendenregeling is dat deze laatste meer specifiek is bedoeld voor een aantal mensen die binnen een bepaalde straal van een windturbine wonen. Het is gebruikelijk dat voor een omgevingsfonds een straal van twee kilometer rond het ontwikkelgebied wordt aangehouden en voor de omwonendenregeling een kortere straal rondom locaties van windturbines.

Is er een substantieel bedrag in het omgevingsfonds? Hoe groot wordt de omvang van het fonds? Kan het projectteam concrete bedragen noemen voor het omgevingsfonds?

Is de NWEA-norm voldoende voor stedelijk gebied? Is er wel genoeg te verdelen?

Als er windturbines komen, gaat er dan energie of geld naar burgers?

Wat levert het mij op als er windturbines staan?

Wat is het verschil tussen omgevingsfonds en omwonendenregeling?

Hoeveel mensen kunnen profiteren van het omgevingsfonds of de omwonendenregeling?

THEMATAFEL FINANCIËLE PARTICIPATIE

TOELICHTING OMGEVINGSFONDS EN OMWONENDENREGELING - 2

VRAGEN

Kunnen mensen die het dichtstbij wonen, het meest profiteren van het omgevingsfonds?

Kunnen mensen die het meest dichtbij wonen levenslang gratis energie krijgen?

Ik mis een omwonenden regeling voor bedrijven.

Kunnen ondernemers en burgers die niet in het gebied zitten profijt hebben van de ontwikkeling? Kunnen zij meedoen met omgevingsfonds of omwonendenregeling?

Waarom kan het geld niet voor zonnepanelen in de buurt gebruikt worden, voor bewoners die het nodig hebben?

Kan het geld worden besteed aan een grote speeltuin?
Kan het geld worden besteed in herstel van het milieu?

Kan een deel van de resultaten worden benut voor nieuwe duurzame energie en technologie?

Kan het omgevingsfonds worden ingezet voor innovatie?

Kunnen hinder beperkende maatregelen worden betaald uit het fonds? Bijvoorbeeld voor geluid?

Is het mogelijk om keuzes aan te bieden uit het fonds? Bijvoorbeeld dubbelglas of geluidsisolatie?

ANTWOORD

Door deelnemers genoemde voorbeelden zoals innovaties in duurzame energie en technologie, herstel van het milieu, dekking van de kosten van hinder beperkende maatregelen zoals geluidsisolatie of dubbelglas zijn allemaal goede voorbeelden van waaraan een omgevingsfonds of omwonendenregeling besteed zou kunnen worden. Deze suggesties neemt het projectteam mee in de uitwerking ter bespreking in het volgende omgevingsberaad.

Vrijwel alle leden van Amsterdam Energie, Zuiderlicht, Onze Amsterdamse Energie Noord en NDSM energie komen uit Amsterdam. De Windvogel is een coöperatie met leden uit het hele land onder wie 400 leden in Amsterdam.

THEMATAFEL FINANCIËLE PARTICIPATIE

TOELICHTING LOKAAL EIGENDOM - 1

VRAGEN

Als er windturbines komen, dan liever in eigen beheer van burgers.

Wat is de definitie van lokaal eigendom? Is het mogelijk om de eis te stellen dat alleen mensen binnen 2 kilometer mogen participeren?

Wat betekent 50% lokaal eigendom? Hoe kun je daaraan voldoen? Is het gekoppeld aan een bepaald postcodegebied?

Kan het projectteam van Amsterdam Wind en NDSM Energie garanderen dat Vattenfall straks niet de grootste aandeelhouder is?

ANTWOORD

Het doel van coöperatief ontwikkelen is dat windturbines in beheer van burgers en ondernemers komen en dat de omgeving goed betrokken is bij de ontwikkeling van de plannen.

Lokaal eigendom betekent volgens het klimaatakkoord: het streven dat 50% van de productie van de windturbines in eigendom van lokale burgers en bedrijven is. De windturbines in de Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein komen voor 100% in eigendom van burgers en bedrijven die lid zijn van de coöperaties.

VRAGEN

Zijn de coöperaties bereid te spreken over een alternatief plan, zonder overlast en schade aan mens en dier? Wordt er gekeken naar alternatieven?

Waarom kijken jullie niet naar andere plekken buiten het zoekgebied? Is wind op zee een alternatief, dit is immers goedkoper?

Is een drijvend zonnepark een alternatief voor windturbines bij de Noorder IJ-plas?

Kan er geen zonnedak op de A10?

Worden windwokkels of micro turbines meegenomen als aanvulling op de daken van gebouwen in het projectgebied?

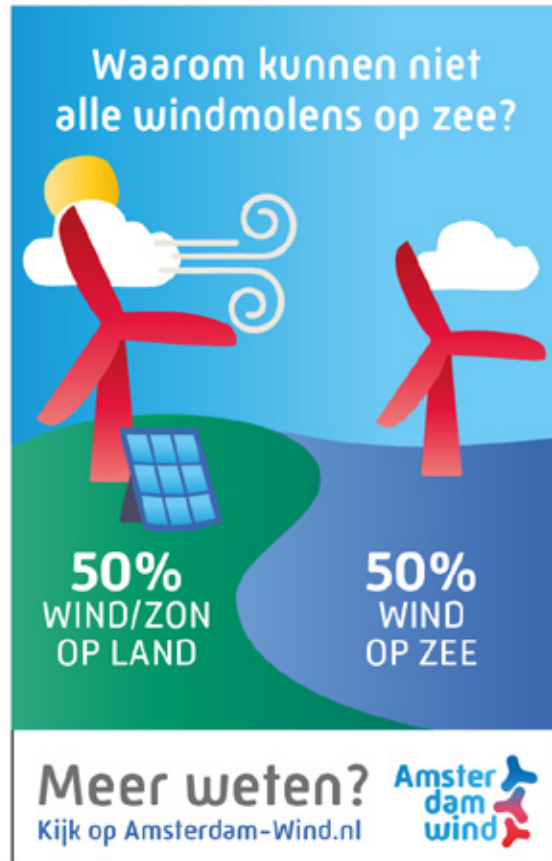
ANTWOORD

Doel van dit plan is om een coöperatief windpark te bouwen van, voor en door leden van de energiecoöperaties. Iedereen, Amsterdammers, maar ook bewoners van omliggende gemeenten en organisaties kan lid worden. Initiatiefnemers staan open voor alternatieven als deze haalbaar zijn en passen binnen de beleidskaders van de gemeente. Daarnaast moet worden voldaan aan de projectdoelstellingen. In de MER wordt geen onderzoek gedaan naar alternatieve vormen van elektriciteitsproductie. Onderzoekers bekijken alleen de verschillende opstellingsvarianten voor windturbines binnen het zoekgebied.

De initiatiefnemers zijn Amsterdamse energiecoöperaties die binnen de Amsterdamse gemeentegrenzen duurzame energie willen opwekken met zon en wind. De Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein zijn door de gemeente Amsterdam aangewezen als RES-zoekgebied en daarom werkt het projectteam aan een plan voor coöperatieve windturbines in dit gebied.

In het Klimaatakkoord uit 2018 is afgesproken om groot in te zetten op wind op zee. Tegelijkertijd is ook gebleken dat met wind op zee niet volledig in de elektriciteitsbehoefte kan worden voorzien. Daarom zal een deel van de hernieuwbare elektriciteit ook op land opgewekt moeten worden. In de RES'en zijn concrete afspraken gemaakt over de invulling voor deze hernieuwbare elektriciteitsproductie op land. De Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein zijn in dit proces als voorkeursgebied voor windturbines naar voren gekomen.

Initiatiefnemers staan er voor open om een drijvend zonnepark mee te nemen in het alternatievenonderzoek. Een drijvend zonnepark ziet het projectteam niet als volledig alternatief voor windturbines. Een aanvulling op de windturbines met drijvende panelen kan voor een voldoende hoeveelheid duurzame energie zorgen ten behoeve van het gebied. Verder zal het idee van een drijvend zonnepark ook ter beoordeling aan de gemeente moeten worden voorgelegd.

ANTWOORD

Voor een eventueel zonnedak op de A10 zou Rijkswaterstaat als beheerder van de grond toestemming moeten geven. De betrokken coöperaties hebben hierop weinig invloed. Mocht er een zonnedak komen over de snelweg dan zou dit kunnen bijdragen aan de totale opgave voor duurzame energieopwekking in het gebied. Het is onwaarschijnlijk dat de gehele energieopgave in de Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein met een zonnedak kan worden vervuld.

In de MER worden reële alternatieven beschouwd. Windwokkels, hoe mooi ook, worden niet in de MER meegenomen, omdat het hier kleinschalige productie betreft. Kleine windturbines hebben namelijk onvoldoende energieopbrengst in verhouding tot de kosten voor ons als energiecoöperaties, maar ze kunnen wel interessant zijn voor particulier of kleinzakelijk gebruik. NDSM Energie zet zich in om bedrijven in het projectgebied te stimuleren zonnepanelen op hun dak te leggen. Dat heeft in de afgelopen jaren geleid tot meerdere zonnedaken en projecten in de pijplijn. Wokkels of microwindturbines kunnen hierop wellicht een mooie aanvulling zijn. De keuze voor zonnepanelen of windwokkels op een bedrijfsdak ligt uiteindelijk bij de dakeigenaar. Ter illustratie: een windwokkel heeft een vermogen van 0,5 tot 6 kW. Een moderne windturbine die ter hoogte van de Noorder IJ-plas en Cornelis Douwesterrein ontwikkeld kan worden, heeft een vermogen van rond de 3.000 kW, en zal ook nog meer vollasturen draaien. Daarnaast ligt de energetische en financiële terugverdientijd van een windwokkel aanzienlijk hoger.

Meer informatie staat op: <https://www.vattenfall.nl/kennis/kleine-windmolen/>

THEMATAFEL FINANCIËLE PARTICIPATIE

ROL COÖPERATIES EN GEMEENTE AMSTERDAM - 1

VRAGEN

Klopt het dat de gemeente de werkelijke initiatiefnemer is en niet de coöperaties?

Klopt het dat de gemeente al lang verder is en de turbines wil?

Hoe gaat de gemeente Amsterdam zorgen voor minder overlast in geur- en geluidsgebieden?

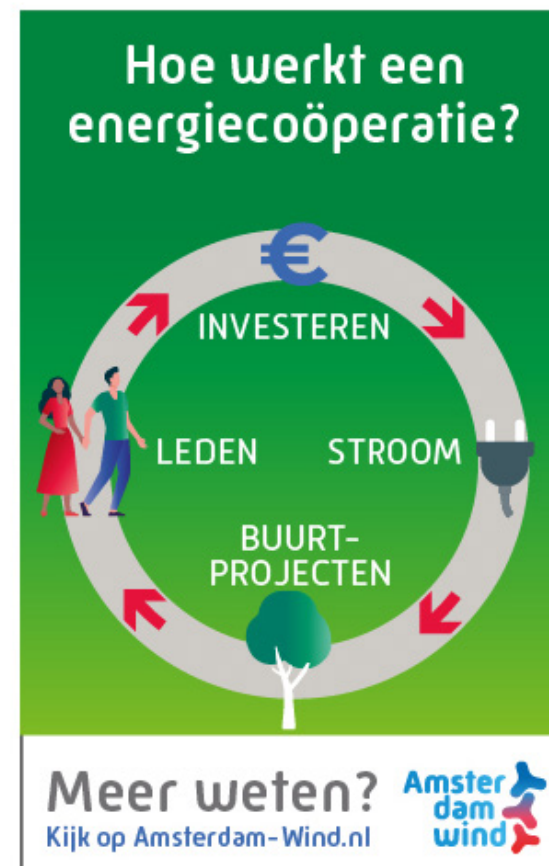
Bent u bekend met het Raadsadres Flora & Fauna?

Hebben jullie contact met Fred Haaïjen, stadsecoloog van Amsterdam?

ANTWOORD

De gemeente heeft zoekgebieden vastgesteld in de Regionale Energie Strategie (RES). Op basis daarvan worden onderzoeken gedaan. De coöperaties zijn de initiatiefnemers van dit plan. De gemeente beslist op een later moment of er daadwerkelijk een vergunning wordt verleend. De vraag over geur- en geluidsgebieden legt het projectteam voor aan de gemeente Amsterdam.

Het projectteam heeft na het eerste omgevingsberaad kennis genomen van het Raadsadres Flora & Fauna. Het projectteam heeft ook contact met stadsecoloog Fred Haaïjen gezocht.

VRAGEN

Waarom worden er door Bosch & van Rijn geen plaatjes op realistische schaal gebruikt op de banners?

Het plaatje van de PowerPointpresentatie sluit niet aan bij de werkelijke schaal van de turbines. Kunt u dit aanpassen?

Kunt u zorgen voor realistische plaatjes voor een juiste beeldvorming?

Kunnen Initiatiefnemers videobeelden verzorgen van geluid en slagschaduw bij turbines?

Waarom zijn er geen cijfers gekoppeld aan het schema met visueel dat op tafel ligt? Wat zijn de absolute getallen?

Ik wil graag een visualisatie vanaf de standplaatsen bij de Dwergplanetenbaan.

Is er ook een kaart waar Oostzaan beter op staat?

Kunnen jullie een kaart maken die ook voor kleurenblinden is te lezen?

Kunnen jullie een kaart maken met alleen de mogelijke locaties?

ANTWOORD

Afbeeldingen op realistische schaal passen niet op de banner. De banners zijn bedoeld als vereenvoudigde weergave van de werkelijkheid. De suggestie voor aanpassing neemt Bosch & van Rijn mee. Het koppelen van cijfers aan het schema zullen we meenemen in de uitwerking voor het tweede omgevingsberaad.

Realistische visualisaties vanuit verschillende gezichtspunten zullen deel uitmaken van de landschappelijke beoordeling van het plan. Deze visualisaties worden gemaakt met gespecialiseerde software die geschikt is om de afbeeldingen zo realistisch mogelijk te maken. De visualisaties kunnen pas worden gemaakt als er een eerste voorstel is voor de mogelijke locaties van de windturbines.

Het opnemen van een visualisatie vanaf de standplaatsen bij de Dwergplanetenbaan zal worden meegenomen in de MER.

Het is mogelijk om het standaardgebied iets uit te breiden, zodat Oostzaan beter zichtbaar is. Als er gekozen wordt voor een grotere schaal gaat er wel wat detail verloren. Afhankelijk van de inhoud van de kaart wordt er in- en uitgezoomd.

Bosch & van Rijn heeft geen ervaring met het maken van kaarten die kleurenblind-proof zijn. Het kan zijn dat dit bij kaarten waarop heel veel te zien is, zoals de belemmeringskaart, ingewikkeld is.

Het is mogelijk een kaart te maken waarop alle belemmeringen zijn samengevoegd en vervolgens het resterende gebied te kleuren om zo tot een kanskaart te komen. Zie bijvoorbeeld figuur 8 op: <https://www.duurzaamwestvoorne.nl/assets/files/20200205-noordzeeboulevard-wind-v0-6-eindrapportage.pdf>.

VRAGEN

Kunnen er ook hapjes komen bij het volgende omgevingsberaad?

Kunt u zorgen voor een veilige sfeer waarin ook voorstanders van windturbines de ruimte kunnen krijgen om zich te uiten en vragen te stellen?

ANTWOORD

Het projectteam betreurt het zeer dat sommige deelnemers zich door mededeelnemers beperkt voelden in het uiten van hun mening of om vragen te stellen. We bespreken dit met de gespreksleider en zullen de deelnemers in volgende omgevingsberaden duidelijker spelregels voor de discussie en gesprekken meegeven. Op het volgende omgevingsberaad zullen er naast drankjes ook hapjes zijn. Dit bevordert ook de sfeer.

VRAGEN

Is de ambitie van de gemeente voor 17 windturbines opgelegd door klimaatakkoord of is dit een eigen opgave?

Waarom wordt er door Rijksoverheid niet veel meer subsidie gegeven aan particulieren, Verenigingen van Eigenaren (VvE's) en bedrijven om zelf energie op te wekken? Er zijn dan veel energiebronnen en tegelijkertijd minder omgevingsoverlast,

Waarom stopt de salderingsregeling? Deze regeling maakt het voor particulieren aantrekkelijk om zelf energie op te wekken. Dit gebeurt op kleine schaal, maar wel met veel mensen. Is dat niet beter in plaats van grote turbines die veel overlast geven?

ANTWOORD

Het projectteam weet niet hoe de gemeentelijke ambitie tot stand is gekomen, maar de ambitie om windenergie op te wekken staat in ieder geval in het coalitieakkoord uit 2018. Deze vraag leggen wij voor aan de gemeente.

De vraag over de subsidiemogelijkheden ligt ook bij de overheid. Er bestaan overigens wel subsidieregelingen voor zowel woningeigenaren als voor VvE's. Meer informatie staat voor woningeigenaren op: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/isde/woningeigenaren> en voor VvE's op: <https://www.eigenhuis.nl/vve/verduurzamen/energiesubsidies-vve#/>

De salderingsregeling van het Rijk stopt omdat het steeds goedkoper wordt om zonnepanelen aan te schaffen. Daardoor blijft het ook zonder subsidie interessant om zelf zonne-energie op te wekken. Door de afbouw van de salderingsregeling wordt het bovendien steeds aantrekkelijker om de opgewekte zonnestroom zelf te gebruiken.

VRAGEN

ANTWOORD

Is er sprake van waardedaling als gevolg van geluid?

De geluidstudie als onderdeel van de MER brengt de effecten feitelijk in beeld en geeft geen ethisch oordeel. Het is aan het bevoegd gezag om op basis van de geluidstudie na te gaan of er sprake is van goede ruimtelijke ordening en vervolgens een besluit te nemen.

Wordt in de geluidsstudies rekening gehouden met ethiek?

Moet het geluid per project worden gemeten?

De berekening in het Akoestisch Onderzoek als onderdeel van de MER is een modelmatige berekening die zal uitgaan van gecertificeerde geluidsgegevens, zoals opgegeven door de fabrikant. Indien er een vermoeden bestaat dat een windturbine in de loop der tijd meer geluid is gaan produceren, kan een verzoek tot handhaving worden ingediend bij de gemeente. Door middel van een meetcampagne - zoals beschreven in het Reken- en Meetvoorschrift Windturbines - kan dan na realisatie van de windturbines worden gemeten wat het daadwerkelijk geproduceerde geluid van een windturbine is en of dit afwijkt van de opgave. In zoverre is het mogelijk om het geluidsmodel af te zetten tegen de werkelijkheid.

Wordt geluid fysiek gemeten of met software?
Kun je een geluidsmodel versus de werkelijkheid testen?

Waarom gaan geluidsonderzoeken over gemiddelden?

Is er een absoluut geluidsmaximum? Is het mogelijk het maximum qua geluid in kaart te brengen in plaats van een gemiddelde norm?

In de MER wordt rekening gehouden met de gemiddelde geluidsproductie van de windturbines. Omdat de windsnelheid varieert per dag of per moment, is het niet realistisch om uit te gaan van een windpark dat continue op vol vermogen draait. Er wordt wel onderscheid gemaakt tussen de gemiddelde geluidsbelasting overdag en 's nachts.

Hoe wordt de avond- en nachtrust geborgd qua geluid voor de omwonenden?

Is de hoogte van de turbines al bekend, en heeft de hoogte effect op het geluid?

Volgens de buiten werking gestelde wetgeving (Activiteitenbesluit) was het toegestaan dat windturbines bij 8 tot 9 % van de omwonenden hinder veroorzaken. Meer informatie over de norm van 9% staat op:

Kan de norm van 9% mensen die last heeft van geluid worden aangepast naar 0%? Waar komt de 9% norm vandaan en hoe is deze berekend?

<https://www.nwea.nl/kb/windturbines-en-gezondheid-omwonenden/>

Is er een technische oplossing denkbaar met tegengeluid? Infase en uitfase?

Het is van groot belang dat de hinder door geluid voor de omgeving wordt geminimaliseerd. Daarom bevat het plan diverse opstellingen van windturbines, zodat een optimale variant gekozen kan worden. De geluidsproductie kan ook beperkt worden door te kiezen voor stillere turbines en uilenveren op de wieken. Er zijn bij initiatiefnemers geen voorbeelden bekend van windparken waarbij technische oplossingen met tegengeluid zijn toegepast.

VRAGEN

Kunnen omwonenden invloed uitoefenen op het stilzetten als gevolg van geluid en slagschaduw?

Kan stilstand worden bepaald iom omwonenden (indien stilstand nodig is)?

Kan een omwonende via de app de turbine stilzetten (bij geluidshinder)?

Is er met de minimale afstand van 350m tot woningen ook rekening gehouden met de een harde ondergrond als water? Geluid over water draagt verder.

Houden alle nieuwe normen ook rekening met het toetsen van geluid over water?

Wordt water meegenomen als harde ondergrond?

Wordt het achtergrond geluid van de A8 en A10 meegenomen in de geluidstudie?

Hoe wordt aandacht besteed aan LFG? Wordt Laag Frequent Geluid (LFG) meegenomen in relatie tot de gevel?

Wordt er rekening gehouden met het (akoestisch) binnenklimaat?

Geldt cumulatie van geluid voor het hele park of per turbine?

ANTWOORD

De ideeën om omwonenden invloed te geven in het stilzetten van de windturbines bij geluidshinder neemt het projectteam mee als suggestie.

De grondslag voor geluidsnormen in Nederland zijn de zogenoemde 'dosis-effectrelaties'. Leidend principe is dat niet meer dan een bepaald percentage mensen hinder ondervindt van het geluid dat windturbines maken. In deze norm wordt rekening gehouden met het gegeven dat windturbinegeluid niet constant is. De dosis-effectrelaties beschrijven een te verwachten effect bij een gemiddelde geluidsbelasting. Het is daarom passend om ook in akoestische onderzoeken de gemiddelde geluidsbelasting te berekenen.

De dosis-effectrelatie is de geluidsnorm waarop het Activiteitenbesluit was gebaseerd. Nu de Raad van State (RvS) het Activiteitenbesluit buiten werking heeft gesteld, kan deze norm niet langer als beoordeling voor geluidsbelasting door windturbines worden toegepast. Het ligt in de lijn van verwachting dat nieuwe normen zullen aansluiten op de normen van het Activiteitenbesluit.

De hoogte van de turbines is nog niet bekend. De exacte maten worden na uitvoering van de MER gekozen. De verschillen in geluidbelasting op de omgeving tussen hogere en lagere windturbines is verwaarloosbaar. Turbines die op een hogere as staan, vangen meer wind en kunnen daardoor iets meer geluid produceren. Tegelijkertijd is de geluidsbron bij een hogere turbines weer wat verder weg van de ontvanger. Het effect van de hoogte op geluid wordt in de geluidsberekeningen meegenomen. Windturbines met grotere rotoren maken niet per definitie meer geluid. Dit is geheel afhankelijk van het windturbintype. In de geluidstudie nemen we verschillende hoogtes, types en locaties mee om te zien welk effect dit heeft op de geluidsbelasting.

Voor wat betreft de borging van dag- en nachtrust stond in het Activiteitenbesluit voorgeschreven dat bij de berekening van de gemiddelde geluidsbelasting straffactoren moeten worden toegekend aan geluid dat 's avonds of 's nachts wordt geproduceerd. Avondgeluid kende een straffactor van +5 dB, nachtgeluid een straffactor van +10 dB.

VRAGEN

Gelden voor een hotel dezelfde geluidsnormen als voor een woning?

Houdt het geluidmodel rekening met de bouwwijze van de woonboten (hout)?

Wordt er rekening gehouden met het effect van geluid (bromtoon) op de bedrijven op het Cornelis Douwes terrein?

ANTWOORD

Om aanvullend daarop bescherming te bieden tegen slaapverstoring was voor de nachtperiode ook nog een afzonderlijke norm opgenomen. Nu de RvS het Activiteitenbesluit buiten werking heeft gesteld, kunnen de normen uit het Activiteitenbesluit niet langer als beoordeling voor geluidsbelasting door windturbines worden toegepast. Het lijkt echter wel aannemelijk dat geluid in de avond- en nachtperiode ook een rol zal gaan spelen in de afwegingen over de toelaatbaarheid en ruimtelijke aanvaardbaarheid van nieuwe windparken.

De geluidseffecten van het windpark worden in de MER in kaart gebracht, evenals de cumulatie met andere geluidsbronnen in de omgeving. Het in kaart brengen van de geluidseffecten wordt met modelmatige gespecialiseerde software gedaan. Het is onmogelijk om de geluidseffecten te meten als er nog geen windpark staat. Het geluid wordt gemodelleerd op basis van de gecertificeerde geluidscurves van de windturbines. Zolang de turbines er nog niet staan, is dit de beste methode die beschikbaar is.

Omdat water als harde ondergrond effect heeft op de geluidsbelasting, nemen we dit mee in de geluidsberekening. Tot voor kort werd ook de hardheid van de bodem in geluidsberekeningen altijd meegenomen als verplicht onderdeel in het Reken- en Meetvoorschrift.

Het gehele park wordt beschouwd in de geluidstudie. Bij cumulatie is dat in samenhang met andere geluidsbronnen in de directe omgeving. Hieronder valt ook de geluidsproductie van de reeds aanwezige windturbine. Ook met het achtergrondgeluid van de A8 en de A10 wordt bij cumulatie rekening gehouden.

Laagfrequent geluid is onderdeel van het geluidsspectrum en wordt als zodanig meegenomen in de geluidstudie. Laagfrequent geluid is geluid dat bestaat uit bastonen die zich onder de gehoorgrens bevinden: beneden 100/125 Hz. Ook windturbines genereren geluid dat gedeeltelijk laagfrequent is. Bij moderne turbines overheerst het geluid van de wieken alle andere vormen van geluid.

VRAGEN

ANTWOORD

Voor wat betreft de effecten van laagfrequent geluid op de gezondheid: het RIVM schat dat 2% van de mensen ernstige hinder ervaart van laagfrequent geluid. Het gaat dan om het geluid van alle mogelijke verschillende bronnen.

Uit het meest recente rapport van de WHO blijkt dat er geen statistisch significante relatie is gevonden tussen de blootstelling aan windturbinegeluid en de mogelijke gezondheidseffecten, zoals hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk, cognitieve stoornissen, gehoorproblemen, ongunstige zwangerschapuitkomsten en slaapstoornissen.

Meer informatie over laagfrequent geluid en gezondheid staat op <https://www.rivm.nl/nieuws/overzicht-van-literatuur-over-gezondheidseffecten-geluid-windturbines>.

In Nederland kennen we geen geluidsnorm voor binnenshuis en wordt de geluidsbelasting op de gevel - dus aan de buitenzijde - berekend. Er wordt in principe geen rekening gehouden met de bouwwijze of het materiaal van de gevel. In zoverre is er dus geen onderscheid tussen woonboten en woningen.

Voor het wel of niet van toepassing zijn van normen voor geluidsbelasting is de definitie voor geluidsgevoelige objecten uit de Wet geluidhinder relevant. Hotels gelden -in tegenstelling tot woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, verzorgingshuizen, psychiatrische inrichtingen, kinderdagverblijven, woonwagendstandplaatsen en ligplaatsen voor woonschepen- niet als geluidsgevoelige objecten. Voor hotels gelden daarom niet dezelfde geluidsnormen als woningen.

Ook bedrijven zijn geen geluidsgevoelige objecten volgens de definitie in de Wet geluidhinder. Dit betekent dat ook na het buiten toepassing verklaren van het Activiteitenbesluit bedrijven niet als geluidsgevoelige bestemmingen hoeven te worden gezien.

VRAGEN

ANTWOORD

Zijn de aantallen uren slagschaduw op jaarbasis?

De aantallen uren slagschaduw op jaarbasis is een optelsom van alle slagschaduw in een jaar, gemeten bij gemiddelde weersomstandigheden.

Is de slagschaduwnorm van 5 uur 40 minuten over het hele jaar gemeten?

Om de schaduwnorm van 5 uur 40 minuten per jaar te bepalen wordt door het jaar heen bijgehouden hoeveel slagschaduw de windturbine heeft gecreëerd op de gevel van de omliggende gevoelige objecten. Wanneer deze norm is bereikt, wordt de windturbine stilgezet. De windturbine gaat weer draaien als de slagschaduw voorbij de gevel is. Wat de exacte norm zal zijn moet nog blijken nu het Activiteitenbesluit buiten werking is verklaard. Initiatiefnemers nemen in het slagschaduwonderzoek mee wat de gevolgen zijn van een stilstandregeling om slagschaduw op gevoelige objecten te minimaliseren.

Hoe werkt de 5-uur-40-minutennorm exact?
Wanneer is er sprake van stilstand?

Hoever reikt slagschaduw?

Wat is het effect van slagschaduw op hoogbouw?

De reikwijdte van slagschaduw is afhankelijk van de hoogte van de turbine en de grootte van de rotor. Deze gegevens worden meegenomen in het MER-rapport. Ook het effect van slagschaduw op hoogbouw wordt meegenomen in het MER-rapport. De hoogte van de gevel is onderdeel van de slagschaduwberekening.

Geeft het water extra reflectie van slagschaduw?
Komt er extra golfslag op de Noorder IJ-plas door de turbulentie van de turbines?

Reflectie van slagschaduw via water is geen onderdeel van de slagschaduwberekeningen. Er bestaan op dit gebied ook geen normen waaraan de windturbine moet voldoen. De windturbines veroorzaken geen extra golfslag.

Wordt er rekening gehouden met het effect van slagschaduw op de bedrijven op het Cornelis Douwes Terrein?

Het effect van slagschaduw op de bedrijven op het Cornelis Douwesterrein kan het projectteam inzichtelijk maken. Bedrijven worden in de Wet geluidshinder echter niet beschouwd als gevoelige objecten, waarvoor een slagschaduwnorm bestaat.

Kunnen Initiatiefnemers videobeelden verzorgen van geluid en slagschaduw bij turbines?

Het is mogelijk een impressie te geven van slagschaduw via videobeelden. Voor geluid is dit lastig, omdat de omstandigheden verschillen per locatie. Bovendien kan de volumeknop harder of zachter worden gezet. Voor een realistisch beeld adviseert het projectteam te gaan luisteren of kijken bij een windturbine bij u in de buurt.

VRAGEN

Zorgt ergernis aan windturbines voor een groter effect op de gezondheid?

Is er een relatie tussen de beweging van de rotorbladen en gezondheid?

Wordt er ook onderzoek gedaan naar gezondheidseffect epilepsie als gevolg van slagschaduw?

Wordt er rekening gehouden met het effect van het water op geluid en slagschaduw en vervolgens op de gezondheid?

Wat is de invloed van geluid en slagschaduw op de gezondheid van volwassenen + kinderen?

Wordt er onderzoek gedaan naar het effect van bewegende delen (rotor)

Is er een relatie tussen de veiligheidsnormen (minimale afstand) voor werknemers bij werkzaamheden aan de turbine en de (minimale) afstand tot de woningen?

ANTWOORD

Het geluid door de bewegende rotoren kan bij omwonenden van windturbines ergernis opleveren. De GGD en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) hebben veel onderzoek op een rij gezet en geanalyseerd. De conclusie uit al dat onderzoek is eenduidig: er is geen bewijs dat windturbines mensen ziek maken. De hinder die mensen ondervinden van windturbines kan indirect andere gezondheidsklachten veroorzaken. Persoonlijke en contextuele factoren hebben invloed op de hinder van windturbines. Zo kan het betrekken van omwonenden in het lokale besluitvormingsproces de ervaren hinder verminderen. Lees meer in de factsheet van het RIVM over gezondheidseffecten van windturbines: <https://www.rivm.nl/sites/default/files/2021-08/Factsheet-windturbines.pdf>

Er is ook geen bewijs dat mensen van het visuele aspect van de bewegende rotoren gezondheidsklachten krijgen. Het toerental van moderne windturbines ligt met frequenties doorgaans beneden de 2,5 Hz; dat is geen standaardfrequentie waarbij een epileptische aanval zou kunnen ontstaan. Om deze redenen nemen we epilepsie niet mee in het gezondheidsonderzoek.

De genoemde mogelijke effecten op de gezondheid zullen worden meegenomen in een Gezondheids Effecten Studie (GES) die als bijlage bij het MER-rapport wordt gevoegd.

Er is geen relatie tussen de veiligheidsnormen voor werknemers bij werkzaamheden aan de windturbine en de afstand tot de woningen.

THEMATAFEL GELUID EN SLAGSCHADUW

UITSpraak RAAD VAN STATE - 1

VRAGEN

Wat zijn de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State (RvS) inzake het Nevele-arrest?

Is de slagschaduwnorm uit het Activiteitenbesluit nog van toepassing, na de recente RvS-uitspraak?

Welke wetenschappelijke methode wordt toegepast voor de geluidsberekeningen, met inachtneming van de RvS-uitspraak waarin staat dat het Activiteitenbesluit niet mag worden toegepast?

ANTWOORD

De RvS heeft zich niet uitgesproken over de vraag of de normen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid uit het Activiteitenbesluit toereikend zijn. De uitspraak heeft enkel betrekking op het feit dat de regels over windturbines in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling met een planMER tot stand hadden moeten komen. Zolang het Activiteitenbesluit niet is opgenomen in een planMER kunnen de milieueffecten niet hieraan worden getoetst. Er kan wel een op zichzelf staande, deugdelijke motivering worden opgesteld. Dit betekent dat de rapportage voor geluid, slagschaduw en Externe Veiligheid op een andere wijze zal worden vormgegeven. Deze rapportage zal door het bevoegd gezag worden beoordeeld.

Zie de <https://amsterdam-wind.nl/wat-betekent-de-uitspraak-van-de-raad-van-state-voor-onze-plannen/> voor meer informatie over de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State.

De wetenschappelijke methode voor geluidsberekeningen wordt nader onderbouwd in de MER.

VRAGEN

ANTWOORD

Hoe is het zoekgebied tot stand gekomen?

Het zoekgebied bij de Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein is door de gemeente vastgesteld in de Regionale Energie Strategie (RES, zoekgebied 2). De gemeente heeft het gebied in 2012 reeds aangewezen als geschikte en wenselijke locatie voor windenergie in de Windvisie.

Wat is de drijfveer van de initiatiefnemers om juist op deze plek wind te ontwikkelen?

Hoe laten jullie het gebied achter na de bouw? Hoe gaan jullie eventuele schade herstellen?

De coöperaties die nu het initiatief nemen, zijn al sinds jaren betrokken bij de plannen voor windenergie in het gebied bij de Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein. Al in 2008 heeft de stadsdeel Noord van de gemeente de ambitie geformuleerd om samen met coöperaties windenergie in dit gebied te ontwikkelen. De gemeente heeft dit gebied dan ook al geruime tijd aangewezen als geschikte en wenselijke locatie voor windenergie. De initiatiefnemers maken gebruik van deze mogelijkheid om samen een bijdrage te leveren aan de Amsterdamse klimaatdoelstellingen.

Na de bouw wordt het terrein opgeruimd achtergelaten, het projectteam maakt hierover afspraken met de aannemer.

THEMATAFEL RUIMTELIJKE INPASSING

STEDELIJKE OMGEVING EN ONTWIKKELINGEN: HAVENSTAD, HEMWEG EN OOSTZAAN - 1

VRAGEN

Hebben jullie rekening gehouden met nieuwe hoogbouw en het perspectief van hoogwoners?

Wat betekent de komst van windturbines voor nieuwbouwplannen? Bijvoorbeeld Havenstad?

Hoe wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van Havenstad? Kan er wel windenergie komen?

Waarom worden de turbines niet aan de overzijde van het IJ, nabij de bestaande turbines van de Hemweg, geplaatst?

Hoe houden jullie rekening met Oostzaan? Wat betekenen jullie plannen voor de toekomstige nieuwbouwplannen in Oostzaan en Zaanstad?

Wat gebeurt er met de bestaande turbine aan de Toetsenbordweg?

ANTWOORD

Het perspectief van hoogwoners kan meegenomen worden in de MER. Door visualisaties te maken vanuit het perspectief van hoogwoners, ontstaat een beter beeld van het visuele effect van windturbines voor deze groep bewoners. In geluid- en slagschaduw-berekeningen wordt ook rekening gehouden met de hoogte van de gevel.

Welke invloed de bouw van windturbines op toekomstige (woning)bouwplannen heeft is nog onbekend, omdat nog niet is besloten over specifieke locaties voor windturbines. De concrete nieuwbouwplannen worden meegenomen in de MER als autonome ontwikkelingen.

De Hemweg is als locatie ook in beeld voor windenergie. In totaal wordt door de gemeente binnen de vastgestelde RES ruimte gezocht voor 17 windturbines.

Initiatiefnemers houden in de ontwikkeling rekening met een groot aantal belanghebbenden waaronder de buurgemeenten. De Gemeente Oostzaan is er daar zeker één van. Daarnaast zijn ook bewoners van Oostzaan binnen een straal van 2 kilometer van het projectgebied uitgenodigd voor het omgevingsberaad.

De bestaande turbine aan de Toetsenbordweg is niet in eigendom van de initiatiefnemers. Het is op dit moment niet bekend wat de plannen van de eigenaar zijn met deze windturbine. Indien mogelijk bekijken initiatiefnemers de mogelijkheden om de turbine mee te nemen in de ontwikkeling van het Windpark en deze te vervangen door een nieuwe windturbine.

VRAGEN

Wat is de afstand van de windturbines tot de hoogspanningslijn? Is het mogelijk daarvan af te wijken?

Wat is de afstand tussen de windturbines en de woningen?

Hoe komen jullie op de norm van 350 meter afstand voor de windturbines ten opzichte van woningen?

Waarom wordt er geen rekening gehouden met de 600-meternorm van de Provincie? Is deze afstandsnorm nog geldig?

Hoe wordt er omgegaan met de persleiding (riool) in het gebied en het effect van trillingen?

Wat is de afstand tot een beperkt kwetsbaar object?

ANTWOORD

De minimale afstand tussen windturbines en de hoogspanningslijn wordt mede bepaald door de afmetingen en het type windturbine. Het type, de afmetingen en locaties van de windturbines liggen nog niet vast.

TenneT hanteert ten opzichte van hoogspanningsinfrastructuur een adviesafstand gelijk aan de grootste waarde van

a) de tiphoogte van de windturbine of

b) de maximale werpafstand bij nominaal toerental.

Doorgaans is de tiphoogte de grootste waarde. TenneT maakt doorgaans geen bezwaar als de mast van een windturbine op een grotere afstand is gesitueerd dan de adviesafstand voor hoogspanningsinfrastructuur. Als een windturbine wel binnen de adviesafstand tot hoogspanningsinfrastructuur is gelokaliseerd, wil TenneT hierover in gesprek treden. Uit nadere veiligheidsberekeningen zal blijken of TenneT met plaatsing van windturbines binnen de adviesafstand akkoord zal gaan. Ook zal dan duidelijk worden welke eisen TenneT zal stellen voor het betreffende deel van hun infrastructuur.

De afstand tussen de windturbines en woningen varieert per woning en hangt af van de locaties van de windturbines. In het zoekgebied is schuifruimte om te komen tot optimale standen tot woningen. In de MER wordt uitgegaan van minimaal 350 meter afstand tot geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen. Dit betekent niet dat de windturbines op 350 meter afstand van woningen gebouwd gaan worden. Het is de bedoeling om in de omgevingberaden te komen tot optimale ontwerpvarianten en een voorkeursvariant. In algemene zin kan gesteld worden dat er binnen 350 meter van woningen vanwege geluid geen windturbines kunnen worden gerealiseerd.

De minimumafstand van 350 meter is gevalideerd op basis van ervaringen met akoestisch onderzoek en slagschaduwonderzoek voor windparken elders in het land. Of windturbines op een specifieke locatie bij een afstand groter dan 350 meter toelaatbaar zijn, zal nog uit het akoestisch onderzoek en slagschaduwonderzoek moeten blijken. Met andere woorden, de afstand hangt af van het berekende gemiddelde geluidniveau op de gevel van woningen, en de norm die hiervoor gesteld gaat worden.

VRAGEN

ANTWOORD

De 600-meternorm betrof een bovenwettelijke vereiste voor windturbines. Deze voorwaarde gold alleen in de provincie Noord-Holland. De provincie beschouwt inmiddels de afspraken uit de RES'en als leidend. Daarom worden provinciale regels, waaronder de 600-meternorm, aangepast. Onder de nu geldende Omgevingsverordening NH2020 kan van de 600-meternorm worden afgeweken wanneer Gedeputeerde Staten een zoekgebied voor windturbines als 'windenergiegebied' aanwijst. Naar verwachting zal in maart 2022 een partiële herziening op de omgevingsverordening NH2020 in werking treden. Hierdoor verdwijnen bovenwettelijke vereisten, zoals de 600-meternorm, volledig uit het provinciaal beleid. Het zoekgebied voor windturbines hoeft dan ook niet meer als windenergiegebied te worden aangewezen.

De trillingen die windturbines in de bodem veroorzaken, zijn slechts op korte afstand waarneembaar. Er is waarschijnlijk geen effect door trillingen tenzij de riolering zich op zeer korte afstand van de windturbine bevindt. Voor aanvang van de bouw zal met een KLIC-melding een inventarisatie van de ondergrondse kabels en leidingen worden gemaakt. Rioleringen zullen in de MER en het externe veiligheidsonderzoek niet worden meegenomen. Alleen hoge druk aardgasleidingen en hoogspanningsleidingen zullen in het Externe Veiligheid-onderzoek worden beschouwd.

Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de zogenaamde PR 10-5 Contour. Dit is een plaatsgebonden risicocontour waarbinnen geen beperkt kwetsbare objecten mogen liggen. De vuistregel is hierbij ongeveer een halve rotordiameter, bij een 3MW windturbine is dat circa 45-60 meter.

Een persoon die een jaar lang onafgebroken en onbeschermd op de PR 10-5 contour zou staan, heeft een kans van overlijden van 10-5, oftewel één op de honderdduizend. De norm voor beperkt kwetsbare objecten volgt uit het inmiddels buiten toepassing verklaarde Activiteitenbesluit. Daarnaast is de norm opgenomen in andere externe veiligheidsbesluiten zoals het Bevi en het Bevb. Meer informatie staat op: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/veiligheid/bevi-revi/@110711/beperkt-kwetsbare/>

VRAGEN

Hebben organisaties invloed op het advies van Bureau Waardenburg? Is het onderzoeksbureau wel objectief? De opdrachtgever betaalt het bureau dus kan het wel onafhankelijk zijn?

Geeft Bureau Waardenburg een dwingend advies?

Heeft Bureau Waardenburg wel eens een locatie afgekeurd op basis van de natuurimpact?

ANTWOORD

Bureau Waardenburg is een onafhankelijk ecologisch adviesbureau. Het advies is belangrijk omdat het project aan de regels voor ecologische impact moet voldoen. Bureau Waardenburg toetst de uitkomsten van het veldwerk aan de wet- en regelgeving.

Het advies is niet dwingend, maar kan er wel toe leiden dat er voor sommige soorten een ontheffing wordt aangevraagd voor het project bij de Provincie of dat er een vergunning nodig is. Het bevoegd gezag zal het werk van Bureau Waardenburg toetsen aan wet- en regelgeving en kan de aanvraag tot ontheffing of vergunning ook weigeren.

Het komt voor dat Bureau Waardenburg een locatie afraadt voor de bouw van windturbines, omdat de impact op de natuur te groot is.

VRAGEN

ANTWOORD

Wanneer zijn de natuuronderzoeken klaar?

Onderzoekers van bureau Waardenburg voeren de natuuronderzoeken uit. De onderzoeken hebben een looptijd van ongeveer een jaar, omdat op verschillende momenten in het jaar (beschermde) dieren, zoals vogels en vleermuizen, gemonitord en geteld moeten worden. Inmiddels zijn de onderzoekers begonnen.

Hoeveel keer worden vleermuizen geteld?

Zijn de eerste resultaten van de vleermuisonderzoeken al te delen?

Het onderzoek bestaat uit vier rondes. De rondes worden eenmaal in juni 2021 (kraamtijd) en driemaal in de periode half augustus tot half oktober 2021 (paartijd en doortrek) uitgevoerd tijdens omstandigheden, waarin het mogelijk is dat dieren slachtoffer worden door de aanwezigheid van het windpark. De vleermuisonderzoeken zijn nog niet afgerond. De onderzoekers verwerken alle resultaten nadat de bezoeken in het najaar hebben plaatsgevonden.

Wordt er rekening gehouden met de Big Five van Nederland?

Is een second opinion voor het natuuronderzoek mogelijk?

De Big Five is geen vaste groep van Nederlandse dieren. Het natuuronderzoek richt zich op soorten, waaronder vleermuizen en vogels, die in het gebied voorkomen. Uit ervaring bij andere windparken is bekend dat vooral deze soorten last kunnen hebben van windturbines. Uit het onderzoek moet blijken of dat ook in dit zoekgebied het geval is en of de mate van impact acceptabel is volgens de Wet Natuurbescherming.

Is er sprake van vervuilde grond? Kun je er wel bouwen?

Wordt het bedrijventerrein ook onderzocht op ecologische waarde?

De resultaten van de natuuronderzoeken worden verwerkt in de MER. Een onafhankelijke commissie – de zogenoemde ‘commissie-MER’ – toetst vervolgens de onderzoeken. Op dit moment ziet het projectteam geen aanleiding om een second opinion te laten uitvoeren. Als inwoners of belangenorganisaties dit later in het traject toch nodig vinden zal er een argumentatie moeten zijn waarom de onderzoeken onvoldoende zijn. Indien inderdaad blijkt dat de onderzoeken tekortschieten gaan we uiteraard in overleg over nieuwe onderzoeken, en de financiering en planning daarvan. Een second opinion voor natuuronderzoek is kostbaar en tijdrovend en heeft een vertragende werking. Daarom is dit niet een vorm van nader onderzoek dat het projectteam snel zal laten doen.

Voorafgaand aan de bouw zal er een verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd. Alle mogelijke locaties voor windturbines, inclusief het bedrijventerrein, worden onderzocht.

THEMATAFEL NATUUR EN ECOLOGIE

DIEREN IN HET ZOEKGEBIED - 1

VRAGEN

ANTWOORD

Welke diersoorten zijn er gezien in het zoekgebied?

Er zijn verschillende diersoorten in het gebied gezien. Zo zijn er verschillende vogels, waaronder roofvogels waargenomen. Ook zijn er aanwijzingen voor marterachtigen.

Klopt het dat er marterachtigen voorkomen?

Bij de bouw van de windturbines zal met de aanwezigheid van marters en andere diersoorten rekening moeten worden gehouden. Voor zover bekend komt de Noordse woelmuis niet in het gebied voor, maar mocht dat wel het geval zijn, dan neemt

Komt de Noordse woelmuis voor?

Waardenburg dit mee in het onderzoeksrapport.

VRAGEN

Komen er mogelijk windturbines op de trekroute van vogels? Gaan er trekvogels over het zoekgebied?

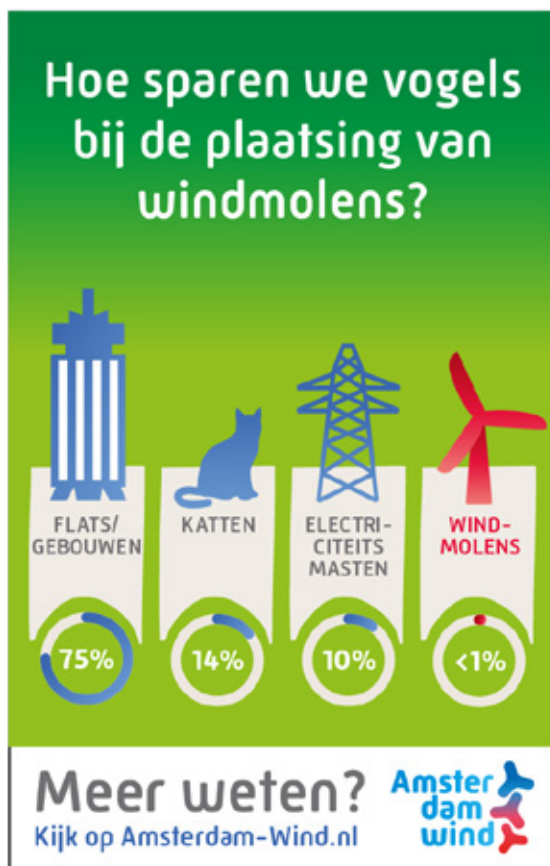
Hebben jullie contact met de Vogelbescherming?

Zijn jullie bekend met de wand met oeverwaluwen nabij de plas?

ANTWOORD

De veldbezoeken van de ecologen zijn bedoeld om in kaart te brengen of, en zo ja waar, er sprake is van trekroutes van vogels. Nu is dit nog niet bekend. De Vogelwerkgroep Amsterdam is voor de omgevingsberaden uitgenodigd.

De wand met oeverwaluwen is bij het projectteam bekend. Vermoedelijk hebben de windturbines geen effect op de oeverwaluw, omdat deze vogel laag vliegt.

VRAGEN

ANTWOORD

Wat is de schade aan de natuur voor het gereed maken van bouw?

Het is mogelijk dat voor de aanleg van de bouw- en opstelplaatsen en de weg daarnaartoe bomen gekapt moeten worden. De locaties van de windturbines liggen nog niet vast. Wanneer de locaties duidelijk zijn, is het mogelijk om concreter te bepalen of er effecten optreden op de natuur. Zo kan het zijn dat bij de bouw het habitat van dieren wordt verstoord. Hier wordt in het ecologisch onderzoek aandacht aan besteed. De bouw van de windturbines kan zo worden gepland dat deze niet tegelijk valt met het broedseizoen van bepaalde diersoorten.

Wat is het verlies aan natuur door de opstelplaats van de kraan, de bouwplaats en de verbindingswegen? Hoeveel m² natuur verdwijnt er door de komst van windturbines?

Wordt de schade/ de verloren natuur onderzocht?

Het totale oppervlak van de bouwplaats per windturbine is circa 5.000 m². Daarnaast wordt er een weg aangelegd voor de aanvoer van windturbineonderdelen en is er tijdelijk ruimte nodig voor de opbouw van de kraan. Afhankelijk van de locatie kan dit ten koste gaan van natuur, wat elders gecompenseerd kan worden.

Wat is de schade wanneer de windturbines weer weggehaald worden?

Is er invloed op de omliggende Natura 2000 gebieden mogelijk?

Het natuuronderzoek van bureau Waardenburg richt zich op de externe werking van het windpark op de omgeving. Denk aan: uitstoot van stikstof in de omringende natuur en de impact van de windturbines op de vliegbewegingen van vogels.

Wat is de invloed van geluid op de ecologie?

Bureau Waardenburg onderzoekt verder wat de schade is aan de ecologie op de mogelijke locaties van de windturbines. Daarnaast wordt bekeken welke mogelijkheden er zijn om de impact op de natuur te compenseren. Gebruik van de locatie voor andere doeleinden - zoals natuur - is mogelijk, nadat de windturbines zijn verwijderd.

Wat doet Laag frequent geluid met dieren?

Wordt er gekeken naar de verplaatsing van dieren? Kunnen jullie de optie 'geen windturbines' meenemen in het proces? Dan is er ook geen effect op de natuur?

De Noorder IJ-plas is geen Natuurnetwerk Nederland (NNN) of Natura 2000-gebied. Uiteraard is er wel natuur aanwezig en zal bureau Waardenburg onderzoeken of de impact op deze natuur acceptabel is.

Hoe gaan drie windturbines samen met een recreatiefunctie en/of andere functies in het gebied? Wat zijn de effecten op recreatie? Kun je nog wel nabij een windturbine wandelen of spelen?

Een aantal diersoorten, bijvoorbeeld sommige soorten vogels, heeft last van geluid. Dit verschilt per soort. Deze soorten zullen meer afstand houden van windturbine. Het leefgebied van vogels kan dus kleiner worden door de komst van windturbines.

VRAGEN

Kun je wel windturbines bouwen in de natuur?

Zijn er al eerder in Nederland windturbines in parken/
recreatiegebied gebouwd?

ANTWOORD

Er is geen onderzoek bekend, waaruit blijkt dat windturbines effect hebben op het dierenwelzijn en de gezondheid van dieren. Daarnaast is in een aantal studies voor verschillende dieren aangetoond dat zij wennen aan laag frequent geluid. Behalve geluid, wordt alle impact op beschermde diersoorten onderzocht, waaronder de verplaatsing van dieren.

De optie 'geen windturbines' (de nulvariant) is de bestaande situatie. Uiteraard is er dan geen effect op de natuur door windturbines. De bestaande situatie zonder windturbines is het uitgangspunt voor de monitoring. Vandaaruit wordt de impact van de windturbines bekeken.

In de MER worden de effecten van windturbines op de omgeving in kaart gebracht. Daarin worden ook de andere functies in het gebied, zoals recreatie, meegenomen. De gemeente zal als bevoegd gezag bij beoordeling van ons plan alle functies in het gebied zorgvuldig afwegen.

Recreatie in de buurt van windturbines is niet uitgesloten en de effecten op recreatie zijn beperkt. In principe kan er worden gewandeld nabij windturbines. Het is toegestaan om windturbines te bouwen in een recreatiegebied. Dat is elders in Nederland ook al gebeurd.

VRAGEN

ANTWOORD

Havenstad heeft net zoveel inwoners als Haarlem tot aan Zaandam (of tot en met Hemhavens?) Hoe zien de windcoöperaties deze combi met turbines?

Welke invloed de bouw van windturbines op toekomstige (woning)bouwplannen heeft, is nog onbekend, omdat er niets is besloten over specifieke locaties voor windturbines. De concrete nieuwbouwplannen worden meegenomen in de Milieueffectrapportage (MER) als autonome ontwikkelingen.

Op tv is nogal wat aandacht voor geluidoverlast en mensen die knotsgek worden van die turbines. Bijvoorbeeld de uitzending 'De Opstandeling'. De eigenaar van TopKip in het Cornelis Douwesgebied wordt ook gek van die kleine turbine tegenover hun bedrijf. Dat gaat over bromtoon en slagschaduw. Ondernemers in Westpoort hebben we ook gesproken. Zij zitten met geblindeerde ramen en hebben het gevoel dat ze een epilepsieaanval krijgen van dat geflikker (slagschaduw). Industriële turbines en wonen en werken op korte afstand gaan slecht samen. Waarom denken jullie dat het wel kan?

We zullen gaan onderzoeken of het kan in dit gebied. De effecten van windturbines, zoals slagschaduw en geluidhinder, worden meegenomen in de milieueffectrapportage. Hierin worden de effecten op de omgeving berekend bij verschillende opstellingen van windturbines.

NDSM wind heeft het over festivals die ze met windenergie willen voeden of ze willen de stroom gebruiken om elektrische bootjes op te laden. Ik kan me dat helemaal voorstellen. Maar vindt de coöperatie dit een prioriteit?

De focus zal de komende periode liggen op het in kaart brengen van de (milieu)effecten van het windpark. Dit onderzoek is nodig om te komen tot een optimale opstelling van windturbines. Deze opstelling zal in de vergunningaanvraag als voorkeursvariant worden ingediend. Pas daarna is er zicht op realisatie en de distributie van de stroom.

En hoe verhoudt zich dat volgens jullie ten opzichte van het leed dat een ander ervaart en investeringsderving van andere grondeigenaren?

Initiatiefnemers onderzoeken binnen de vastgestelde RES-zoekgebieden de mogelijkheden tot plaatsing van windturbines. De uiteindelijke afweging ligt bij het bevoegd gezag. Voor mogelijke planschade kan een procedure worden gestart.

VRAGEN

ANTWOORD

Gaat het hierbij om wederzijds empathisch vermogen om uiteindelijk de handen op elkaar te krijgen? Gaat het om passie voor techniek? Gaat het om het verdienmodel?

Het gaat Amsterdam Wind om het opwekken van lokale duurzame energie teneinde een bijdrage te leveren aan de oplossing van het klimaatprobleem. Wij willen zoeken naar een optimale inrichting van het windpark met zorg voor de omwonenden. Zorgen en vragen over windturbines worden hierbij heel serieus genomen, en zoveel mogelijk beantwoord en meegenomen in de onderzoeken. De uitkomst van de omgevingsberaden is gebaseerd op deze onderzoeken en op wat de deelnemers inbrengen. Amsterdam Wind heeft geen winstoogmerk en wil ook niets overhouden aan de ontwikkeling, anders dan rente voor de investeerders en een kostendekking voor het projectteam. Windturbines zien wij als een noodzakelijke vorm van duurzame energie-opwek, in combinatie met zonnepanelen zorgen zijn voor een geblanceerde stroomvoorziening gedurende dag en nacht, zomer en winter.

CO₂-uitstoot verminderen zou moeten gaan om huizen te voorzien van groene energie en daarna bedrijven (economisch belang). Vinden jullie dat vertier van festivals een juiste beeldvorming geeft om draagvlak te creëren?

Als coöperaties onderschrijven wij het belang van CO₂-reductie en het stimuleren van een zuinige levensstijl. De bedoeling is om een transparant proces met de omgeving te voeren waarin de belangen van initiatiefnemers en die van de omgeving worden afgewogen. De stroom die we met dit windpark opwekken, is in eerste instantie bedoeld voor de huishoudens en bedrijven in de omgeving.

Tijdens de TV-uitzending De Opstandeling zag je dat er geen financiële openheid was.

- Wat vinden jullie daarvan?
- kunnen wij als belanghebbenden openheid verwachten? Zoals cijfers, subsidie, kosten, aan wie voor wat, opbrengsten naar wie welk deel?
- iedereen - ook mensen buiten Amsterdam en Nederland - kan investeren en er dus ook rendement uit halen. Vinden jullie dat echt een goed idee?
- Wat vinden jullie van de stelling: 'de ene zijn lust is de ander zijn (financiële) last?'

Het projectteam wil een transparant proces met de omgeving voeren, waarin we onze belangen en die van de omgeving afwegen. Ook financiële openheid is een onderdeel van de transparantie. Financiële openheid neemt toe als er meer bekend is over de businesscase van het project. Naarmate de posities en typen windturbines duidelijker worden, is er ook meer duidelijkheid over alle kosten. Ieder jaar veranderen stroomprijzen, bankrentes, en windturbineprijzen. Daarom is het niet mogelijk om op voorhand een volledige inschatting te maken van de kosten en opbrengsten. Zodra deze wel bekend zijn zal het projectteam daarover transparant communiceren. Coöperaties publiceren sowieso hun jaarcijfers en rente-uitkeringen..

VRAGEN

Ondernemers worden tegen elkaar opgezet in hetzelfde gebied: de één krijgt de ontwikkeling dichtbij en ziet een flinke daling van de waarde van zijn onroerend goed, de ander zit er ver vanaf en verdient eraan. Hetzelfde geldt voor bewoners: hoeveel mensen in de organisatie (coöperaties, energieleveranciers, gemeenteraad en college, adviseurs, investeerders) krijgen een turbine binnen 600 meter van hun woning? Houden jullie je daar mee bezig?

Waarom niet op zee? Waarom in een dichtbevolkt gebied? Waarom zoeken de coöperaties ruimte in Havenstad (Cornelis Douwes-terrein), een gebied dat al jaren in ontwikkeling is en niet in het gebied van Nuon? Kijk met gemeente of dat te koop is. Nuon is al dicht. Dit gebied leent zich meer dan Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesgebied dat een A-locatie voor woningen is. Staan jullie open voor ander een zoekgebied anders dan Cornelis Douwesgebied en Noorder IJ-plas, zoals Nuon en achter de Alaskahaven en de Afrikahaven (Ruigoordweg)?

ANTWOORD

Het is nog niet bekend wat de exacte posities worden van de windturbines, en hoever woningen daar dan vanaf liggen. Een aantal van onze leden woont wel rondom het projectgebied. Een aantal van de leden zal verder weg wonen. We houden dit niet precies bij, omdat we vinden dat iedereen de mogelijkheid moet hebben om te kunnen investeren en we geen onderscheid willen maken. Wel is er de mogelijkheid voor direct omwonenden voor een omwonendenregeling uit het gebiedsfonds. Dit wil het project-team graag in overleg met de omgeving organiseren.

In het Klimaatakkoord uit 2018 is landelijk afgesproken groot in te zetten op wind op zee, maar is ook gebleken dat met wind op zee niet volledig in de elektriciteitsbehoefte kan worden voorzien en daarom ook een deel van de hernieuwbare elektriciteit ook op land opgewekt zal moeten worden. In de RES'en zijn concrete afspraken gemaakt over de invulling voor deze hernieuwbare elektriciteitsproductie op land. De Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein is in dit proces als voorkeursgebied voor windturbines naar voren gekomen.

Wij volgen in eerste instantie de wens van de gemeenteraad om met dit zoekgebied aan de slag te gaan. Ook andere zoekgebieden vinden wij interessant voor coöperatieve windenergie. Indien gedurende het proces blijkt dat het huidige zoekgebied niet haalbaar is om welke reden dan ook, zullen wij in gesprek gaan over ontwikkeling van coöperatieve windenergie in andere zoekgebieden.

VRAGEN

ANTWOORD

Hoe willen jullie zelf de hoeveelheid van, en locaties voor windturbines en zonnepanelen gaan bepalen? Vinden jullie draagvlak onder belanghebbende bewoners en bedrijven belangrijk hiervoor? Welk percentage van belanghebbende bewoners en bedrijven dient vóór plaatsing van windturbines en/of zonnepanelen te zijn? Binnen welke straal van een windturbine/zonnepanelen beschouwen jullie de bewoners en bedrijven dan als belanghebbenden? Welke eisen hebben jullie zelf bepaald met betrekking tot hinder? Welk wettelijk deel en eventueel vrijwillig deel?

Onze ambitie is om 45.000 MWh aan duurzame stroom op te wekken. Dit komt overeen met het elektriciteitsgebruik van circa alle huishoudens die binnen 2 kilometer van het plangebied wonen. Binnen deze straal zijn ook de inwoners en bedrijven uitgenodigd om mee te denken. Om het plan te maken zijn er 7 mogelijke plekken voor windturbines in beeld, maar die hoeven niet allemaal ingevuld te worden. We kunnen ook met 3 tot 5 windturbines de doelstelling halen. We willen met de omgeving uitzoeken wat de meest optimale plekken zijn. Bij aanvang van de MER worden locaties en hoeveelheden bepaald. In de MER dient sowieso een maximaal alternatief te worden onderzocht. Afhankelijk van de uitkomsten van de onderzoeken, kunnen de oorspronkelijk gekozen aantallen en posities nog wijzigen. Na het onderzoeken van de MER-alternatieven wordt een voorkeursalternatief gekozen (VKA). Hieraan ligt ook input van de omwonenden tijdens de omgevingsberaden ten grondslag.

Wat is jullie eigen 'morele kompas'; hoeveel hinder of zelfs schade is voor jullie toelaatbaar, en welke type hinder en schade vinden jullie acceptabel?

We streven naar acceptatie van het voorkeursalternatief door een zo groot mogelijke groep. Uiteindelijk is het aan de gemeenteraad om de belangenafweging te maken en te bepalen welke mate van hinder zij acceptabel vinden in dit gebied.

Welk percentage van belanghebbende bewoners en bedrijven dient vóór plaatsing van windturbines en/of zonnepanelen te zijn?

Er is geen vooraf vastgesteld percentage. Het projectteam zoekt naar de meest optimale opstelling van windturbines. Dit betekent een zo goed mogelijke balans tussen energie-opbrengst enerzijds en beperken van hinder anderzijds.

Binnen welke straal van een windturbine/zonnepanelen beschouwen jullie de bewoners en bedrijven dan als belanghebbenden?

De Raad van State hanteert als criterium hiervoor een afstand van 10 keer de tiphoogte.

Welke eisen hebben jullie zelf bepaald met betrekking tot hinder? Welk wettelijk deel en eventueel vrijwillig deel?

We volgen de wettelijke eisen. Daarnaast willen we tijdens de omgevingsberaden gevoel krijgen bij de acceptatie van de windturbines in de omgeving voor een aantal verschillende alternatieven. Met betrekking tot geluid en slagschaduw is het mogelijk om te kiezen voor varianten die minder geluid veroorzaken, of om te kiezen voor een slagschaduwregeling. We zullen onderzoeken welke turbine types minder hinder opleveren en hoeveel woningen gebaat zijn bij een slagschaduwregeling, zodat er straks iets te kiezen valt.

VRAGEN

Voor decibel geldt een logaritmische schaal. 110 dB is dus niet 10% meer dan 100 dB; maar veel meer dan dat. 10 uur lang 50 dB en vervolgens 10 uur lang 30 dB is dan ook niet gelijk aan 20 uur lang gemiddeld 40 dB; maar veel meer dan dat. Daarom mijn vraag: hoe gaan jullie er ervoor zorgen dat alle straks daadwerkelijk voorkomende geluidswaarden niet tot boven de momenteel toegestane gemiddelde waarden (41/47 dB) niet zullen uitkomen? Gaan jullie dat berekenen, of meten, of allebei?

Hoe zorgen jullie ervoor dat de hoeveelheid fijnstof, geluids- en geurhinder van nabijgelegen snelwegen en industrieën voor bewoners niet toeneemt als gevolg van de plaatsing van windturbines? Welke berekeningen en metingen gaan jullie hiertoe laten uitvoeren, zowel vóór, als na plaatsing? Hoe gaan jullie de hinder door laagfrequent geluid berekenen en meten en welke hoeveelheden, en binnen welke frequentieband, vinden jullie acceptabel? Hoe gaan jullie hinder door laagfrequent geluid voorkomen? Welke berekeningen gaan jullie maken om alle hinder in kaarten brengen, en volgens welke methodieken gaan jullie die uitvoeren?

ANTWOORD

Geluid maakt onderdeel uit van de MER. Dit betreft een berekening. In de dosis-effect-relaties die ten grondslag aan de huidige normen voor geluidsbelasting liggen (die inderdaad als gemiddelde zijn geformuleerd) is ermee rekening gehouden dat windturbinegeluid niet constant is. Indien er twijfels zijn kan er tijdens de exploitatie worden gemeten.

Uit een recent onderzoek Impact windturbines op verspreiding luchtverontreiniging (2016), blijkt dat de komst van 6 windturbines nabij een staalfabriek (Tata Steel te IJmuiden), nauwelijks voor veranderingen in de concentratie fijnstof in de omgeving zorgt. Uit het onderzoek bleek dat er geen verandering groter dan 1 procent zou voorkomen. Ook de concentratie van andere stoffen in de lucht worden niet of nauwelijks beïnvloed door windturbines. Windturbines worden aangedreven door de wind, maar stuwen de wind niet voort.

VRAGEN

Hoe gaan jullie de hinder door laagfrequent geluid berekenen en meten en welke hoeveelheden, en binnen welke frequentieband, vinden jullie acceptabel?

Welke berekeningen gaan jullie maken om alle hinder in kaarten brengen, en volgens welke methodieken gaan jullie die uitvoeren?

ANTWOORD

Laagfrequent geluid is onderdeel van het geluidsspectrum en wordt als zodanig meegenomen in de geluidstudie. Laagfrequent geluid is geluid dat bestaat uit bastonen die zich onder de gehoor grens bevinden: beneden 100/125 Hz. Ook windturbines genereren geluid dat gedeeltelijk laag frequent is. Bij moderne turbines overheerst het geluid van de wieken alle andere vormen van geluid. Wel is het zo dat laagfrequent geluid verder draagt dan 'normaal' geluid, waardoor de bijdrage op grote afstand relatief groter is. Voor wat betreft de effecten van laagfrequent geluid op de gezondheid: het RIVM schat dat 2% van de mensen ernstige hinder ervaart van laagfrequent geluid. Het gaat dan om geluid van alle mogelijke verschillende bronnen. Uit het meest recente rapport van de WHO blijkt dat er geen statistisch significante relatie gevonden is tussen de blootstelling aan windturbinegeluid en mogelijke gezondheidseffecten, zoals hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk, cognitieve stoornissen, gehoorproblemen, ongunstige zwangerschap uitkomsten en slaapproblemen. Meer informatie over laagfrequent geluid en gezondheid staat op <https://www.rivm.nl/nieuws/overzicht-van-literatuur-over-gezondheidseffecten-geluid-windturbines>.

De berekeningen zullen moeten voorzien in voldoende informatie voor het bevoegd gezag om een goede ruimtelijke afweging te kunnen maken. De berekeningen ondersteunen de onderbouwing van lokale normen ter vervanging van de normen uit het Activiteitenbesluit. Aannemelijk lijkt in elk geval dat de berekeningen zullen moeten voldoen aan het Reken- en meetvoorschrift windturbines. Bij het akoestisch onderzoek zullen bijlagen met de in- en uitvoer van de software GeoMilieu te vinden zijn. Ook wordt cumulatie met omgevingsgeluid beschouwd. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied gebruikt deze informatie om de methode en resultaten van dit onderzoek te controleren.

VRAGEN

ANTWOORD

Hoe zorg je dat je de juiste gebieden correct modelleert met geluidsberekeningen en dat die gebieden afdoende zijn? Let wel: in Twiske Zuid is er momenteel al meer geluidshinder van Damen Shiprepair aan de Tt. Vasumweg dan in Tuindorp Oostzaan. Kennelijk is de geologie, vorm en hoogte van flats in Molenwijk, open ruimtes, de richting waarin de woningen van Twiske Zuid en Tuindorp Oostzaan liggen, hoogteverschillen, allemaal van belang voor de mate van hinder; en dus zeker niet alleen de afstand.

Geluid wordt meegenomen in de MER-onderzoeken. Ook cumulatie met andere geluidsbronnen wordt in kaart gebracht.

Hoe houden jullie hierbij rekening met de straks daadwerkelijk optredende windrichtingen, windsnelheden en klimatologische omstandigheden? Hoe nemen jullie de nu reeds bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied bekende hinder mee in jullie berekeningen en metingen? Let wel: afhankelijk van de windrichting en windsnelheid hebben we hier haast altijd al hinder!

In de geluidsberekening zal rekening worden gehouden met de windrichting, windsnelheidsverdelingen op de juiste hoogte en de mate van reflectie van verschillende bodemsoorten waaronder ook water.

Hoe gaan jullie hinder door de knipperlichten (wit overdag en rood 's nachts) beperken?

Door middel van het toepassen van technologie, waardoor de verlichting alleen brandt als dit noodzakelijk is. Hierbij zijn wij wel afhankelijk van de goedkeuring van de landelijke overheid (Inspectie Leefomgeving en Transport, ILT).

Welke criteria gaan jullie hanteren om windturbines stil te zetten als er risico is op geluidshinder, ijsvorming of schade aan de windturbines? Bij welke omstandigheden zijn jullie bereid om windturbines stil te zetten of minder te laten draaien?

Dit is momenteel nog niet bekend, omdat de mate van hinder afhankelijk is van de gekozen opstelling. De bereidheid is er in ieder geval om de hinder te beperken waar dat mogelijk is binnen de businesscase.

VRAGEN

ANTWOORD

Hoe bepalen jullie, en hoe zorgen jullie ervoor, dat er geen negatieve impact op natuur en ecologie zal ontstaan als gevolg van plaatsing van windturbines en zonnepanelen?

Er wordt uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten op natuur, zoals op vogels en vleermuizen. Op basis hiervan dient een vergunning en/of ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Wet Natuurbescherming. Deze kunnen alleen worden verkregen indien de impact niet te groot is.

Hoe gaan jullie eventuele toch optredende schade aan natuur en ecologie herstellen? Hoe gaan ze natuur in stand laten tijdens bouw?

Eerst moet worden bepaald wat de effecten zijn. Als bekend is wat de effecten zijn dan kunnen die ofwel vermeden worden ofwel gecompenseerd worden.

Hoe gaan ze het terrein achterlaten? Denk aan: verwijderen beton, staal en de fundering?

Na afloop van de exploitatie worden de windturbines en fundaties weer verwijderd.

Hoe laten jullie mensen die, ondanks jullie ideeën, geen financiële middelen hebben om financieel te participeren, toch profijt hebben? Zou het niet wenselijk zijn om die mensen ook een compensatie te geven en/of goedkopere stroom aan te bieden? Voor welke minimale tijdsperiode dienen de lokale bewoners mede-eigenaren van een windturbine te blijven? Voor welke minimale tijdsperiode dienen de lokale bedrijven mede-eigenaars van een windturbine te blijven? Hoe gaan jullie om met participanten die daarna willen verkopen; worden die aandelen alleen aan andere belanghebbende bewoner of bedrijven verkocht, of gaan jullie die wijder aanbieden? Wat zijn jullie eisen met betrekking tot een lokale financiering: hoeveel % dient door lokale bewoners te worden gefinancierd en hoeveel % door lokale bedrijven; en binnen welke straal van de betreffende windturbine dienen deze mensen te wonen of zich te bevinden?

De antwoorden op deze vragen zijn afhankelijk van de invulling van het omgevingsfonds en de omwonendenregeling. Deze staat nog ter discussie in de komende omgevingsberaden. Het projectteam neemt deze vragen en opmerkingen mee als suggestie.

VRAGEN

ANTWOORD

Aan welke vergoedingen voor bewoners en bedrijven die hinder ondervinden denken jullie momenteel; wat is daarbij jullie voorgestelde 'euro per jaar versus afstand tot de windturbine-curve'?

Hoeveel geld beschikbaar komt in het omgevingsfonds is afhankelijk van hoeveel stroom er jaarlijks wordt opgewekt. Per geproduceerde MWh (1.000 kWh) storten initiatiefnemers vrijwillig een bedrag. We houden minimaal de NWEA-norm aan. Dit is €0,50 per MWh. We weten nog niet precies hoeveel er per windturbine wordt opgewekt.

Hoeveel subsidie is er nodig om het voor jullie haalbaar te maken?

Dat ligt aan de marktprijs. Als deze hoog genoeg is kan het ook zijn dat er geen subsidie wordt verkregen. Indien deze laag is, vult de overheid dit bedrag aan conform de SDE-systematiek. Meer informatie kunt u vinden op: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/sde>.

Wat zullen jullie energietarieven zijn en voor welke termijn worden deze gegarandeerd? Kunnen jullie hierbij onderscheid maken tussen: participanten of belanghebbenden (dus lokale bewoners en bedrijven) en anderen? Met hoeveel schadeclaims [€/jaar] houden jullie rekening voor plan-, gezondheids-, natuur- en overige schade?

De energietarieven zijn pas bekend als we weten hoeveel turbines en welk type we zouden willen aanschaffen, en wat de overige projectkosten zullen zijn. Dit is nog niet bekend. Als we een totaalplaatje hebben van de businesscase, en ook daadwerkelijk stroom gaan leveren, kunnen de energietarieven gaan afspreken. De kosten voor schadeclaims zijn ook nog niet bekend. Dit hangt af van de gekozen opstelling en de mate waarin deelnemers zich gekend voelen in het participatieproces.

Hoe berekenen jullie de kosten voor het plaatsen en verwijderen voor de windturbines (incl. fundering, kabelwerk, etc.) en vooral: hoeveel kosten berekenen jullie voor het weer 'schoon achterlaten' van de omgeving na het plaatsen en verwijderen van de windturbines, inclusief het verwijderen van de fundering?

Vanuit de markt zijn prijzen bekend. Voor de verwijdering van het windpark wordt tijdens de exploitatie een financiële reserve gevormd.

Hoe zorgen jullie ervoor dat mensen en bedrijven die meer hinder ervaren, meer compensatie krijgen; welke criteria hanteren jullie daarvoor? Hoe zorgen jullie ervoor dat die rechten voor compensatie overgaan op de nieuwe bewoners en bedrijven, indien de huidige ontvangers en bedrijven verhuizen?

De antwoorden op deze vragen zijn afhankelijk van de invulling van het omgevingsfonds en de omwonendenregeling. Deze staat nog ter discussie in de komende omgevingsberaden. Het projectteam neemt deze vragen en opmerkingen mee als suggestie.

VRAGEN

ANTWOORD

Zijn jullie bereid om alle zakelijke contracten openbaar te maken aan omwonenden of participanten? Ook met betrekking tot verzekeringen die jullie willen afsluiten?

Dit kunnen wij niet op voorhand beloven, omdat er mogelijk bedrijfsgevoelige informatie in de contracten staat.

Wanneer hebben jullie subsidies ontvangen? Van wie en hoeveel?

Ter financiering van het ontwikkeltraject is door de coöperaties gezamenlijk subsidie aangevraagd in de regeling "Ruimte voor duurzaam initiatief - Duurzame projecten en Programma's" van de gemeente Amsterdam ter hoogte van € 60.000. Daarnaast heeft Amsterdam Wind een subsidieaanvraag gedaan bij de provincie Noord-Holland in de regeling "Duurzaamheidsinitiatieven burgercollectieven Noord-Holland" ter hoogte van € 10.000. Tot slot hebben de energiecoöperaties een lening aangevraagd bij het Duurzaamheidsfonds van de gemeente Amsterdam ter hoogte van € 450.000. In de toekomst zal SDE++ subsidie worden aangevraagd. De SDE++ beschikking kan pas worden aangevraagd nadat de vergunningen zijn verleend. RVO is de uitvoeringsinstantie die de SDE-regeling uitvoert. Zie <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/sde>.

Kunnen jullie alsjeblieft de juiste terminologie hanteren vanaf nu: windturbines in plaats van windmolens?

Ja, dat is mogelijk.

Welke kennis hebben jullie zelf en welke kennis kopen jullie in bij welke adviseurs?

Binnen het projectteam is ervaring met het ontwikkelen van windenergie. Alles wat niet in het team aanwezig is qua kennis, wordt in de markt opgehaald.

Zijn jullie bereid om alle contracten en communicatie met alle adviseurs aan ons te laten zien? Een soort Wob-verzoek, zeg maar.

Nee, dit is geen openbare informatie.

Zijn jullie bereid om met ons na te denken over andere vormen van groene stroom, waarbij we dan gebruikmaken van 'lokaal geld'?

Graag ontvangt het projectteam in een gesprek hierover nadere toelichting.

VRAGEN

ANTWOORD

Ik zou jullie tenslotte sterk willen aanraden, om samen met ons te kijken wat er haalbaar is zonder dat we onaantoonbare overlast of zelfs schade zullen gaan ervaren; en daarvoor dan draagvlak te creëren met ons als bewoners en bedrijven. Dat maakt jullie plan een stuk realistischer, dan eenvoudigweg 'de ambities van de wethouder vorm te geven'. Ik betwijfel zeer of vier avonden daarvoor afdoende zullen zijn.

Dit neemt het projectteam mee als suggestie, dank hiervoor.

Zijn de initiatiefnemers bereid een second opinion voor de Natuurtoets te betalen?

De natuuronderzoeken wordt uitgevoerd door bureau Waardenburg, een onafhankelijk ecologisch adviesbureau. De resultaten hiervan worden verwerkt in de MER. Deze wordt getoetst door een onafhankelijke commissie, de 'commissie-MER'. Wij zien op dit moment geen aanleiding om een second opinion te laten uitvoeren.

Vallen de omliggende bedrijven, kantoren en hotel ook onder de kwetsbare objecten? Zo ja welke normen gelden dan? Zo nee, welke normen worden dan gehanteerd?

Bedrijven, kantoren en hotels kunnen zowel als kwetsbaar als beperkt kwetsbaar object worden beschouwd, afhankelijk van het aantal personen dat doorgaans gedurende een groot gedeelte van de dag in het gebouw aanwezig zal zijn. Hotels met een bruto vloeroppervlak >1.500 m² of waar zich >50 personen gelijktijdig gedurende een groot gedeelte van de dag zullen bevinden moeten als kwetsbaar object worden beschouwd. Hotels met een kleiner bruto vloeroppervlak en <50 personen moeten als beperkt kwetsbaar worden gezien.

Voor woningen geldt dat zij vrijwel altijd als kwetsbaar object beschouwd moeten worden. Er gelden minimale afstanden tussen windturbines en (beperkt) kwetsbare objecten. De definitie van kwetsbare objecten volgt uit het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) en is hier te vinden: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/veiligheid/bevi-re-vi/@110701/kwetsbare-objecten/>.

VRAGEN

ANTWOORD

In het Activiteitenbesluit waren veiligheidseisen voor windturbines opgenomen, in de vorm van een maximaal toelaatbaar plaatsgebonden risico bij buiten de inrichting gelegen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Met het plaatsgebonden risico wordt de kans weergegeven dat een persoon die het gehele jaar op een bepaalde plek aanwezig is door een ongeval komt te overlijden (in dit geval door een ongeval met de windturbine). Het plaatsgebonden risico is afhankelijk van de afstand tot de windturbine; op grotere afstand geldt een kleiner risico. In het Activiteitenbesluit was opgenomen dat het plaatsgebonden risico veroorzaakt door windturbines niet meer mag zijn dan 10^{-6} /jaar (één op de miljoen per jaar) voor kwetsbare objecten of 10^{-5} /jaar (één op de 100.000 per jaar) voor beperkt kwetsbare objecten. In de praktijk komt dit bij 150 meter hoge windturbines neer op een minimale afstand van ca. 150 meter tot kwetsbare objecten en ca. 60 meter tot beperkt kwetsbare objecten, gerekend vanaf de mast van de windturbine.

Zie voor meer info: <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2019/03/Veiligheid%20en%20windturbines.pdf>

Hoewel het Activiteitenbesluit door de RvS buiten toepassing is verklaard, volgt deze norm ook uit overige externe veiligheidsbesluiten zoals het Bevi en het Bevb. Aannemelijk lijkt daarom dat de norm onveranderd blijft.

Naast het begrip 'kwetsbaar object' bestaat ook het begrip 'geluidgevoelige object'. Voor het wel of niet van toepassing zijn van normen voor geluidsbelasting is de definitie voor geluidgevoelige objecten uit de Wet geluidhinder relevant. Hotels en bedrijven gelden -in tegenstelling tot woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen, kinderdagverblijven, woonwagendplaatsen en ligplaatsen voor woonschepen- niet als geluidgevoelige objecten. Voor hotels gelden daarom niet dezelfde geluidsnormen als woningen.

VRAGEN

ANTWOORD

Bent u bereid alsnog een draagvlakonderzoek te laten uitvoeren binnen een straal van 2000 meter rond de Noorder IJ-plas?

Nee, de gemeente heeft een uitgebreid participatieproces gehouden rondom de zoekgebieden voor de Regionale Energiestrategie en de gemeenteraad heeft besloten om het gebied Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein aan te wijzen als een van de geschikte en wenselijke gebieden voor windenergie. Als initiatiefnemers zetten wij nu een stap om nauwkeuriger te onderzoeken op welke manier windturbines mogelijk zouden kunnen zijn in dit zoekgebied. De omgevingsberaden zijn bedoeld om inzicht te krijgen in de effecten van het windpark op de omgeving en de vragen, voorkeuren en zorgen vanuit de omwonenden duidelijk te krijgen, zodat we deze kunnen meenemen in het plan. De verschillende alternatieven zullen worden besproken in de omgevingsberaden. We streven ernaar om in de omgevingsberaden te komen tot een gezamenlijk gekozen voorkeursvariant (het beste plan). We begrijpen dat het wellicht niet haalbaar is om allemaal op dezelfde lijn te komen. We leggen daarom de standpunten vast van deelnemers die een andere variant willen en voegen hun advies bij de het plan dat we bij de gemeente indienen bij de vergunningaanvraag.

Wat is de definitie van lokaal eigendom?

Lokaal eigendom betekent volgens het klimaatakkoord; het streven dat 50% van de productie van de windturbines in eigendom van lokale burgers en bedrijven is. De windturbines komen voor 100% in eigendom van Amsterdamse burgers en bedrijven (de leden van de Amsterdams coöperaties). Via dit eigendom is er de volledige zeggenschap over de windturbines zelf en de geldstromen die met de voorbereiding, aanschaf en exploitatie gemoeid zijn. Via coöperaties kunnen leden bepalen welke regelingen er voor de omgeving worden opgesteld om hinder te beperken en/of de omgeving te verrijken, en welke rendementen op de investeringen van leden worden uitgekeerd.

Welke mitigerende maatregelen worden nu al standaard meegenomen bij de bouw van de molen; slagschaduwkalender, geluidssensoren en 'veren'?

Dit is afhankelijk van de uiteindelijke windparkopstelling en wordt onderzocht in de milieueffectrapportage.

Wordt iedere klacht bij hinder van slagschaduw direct opgevolgd?

De coöperaties willen in de exploitatiefase een goede buur zijn. Indien er klachten zijn, willen wij deze serieus nemen en u hierover te woord staan. Wij zullen werken aan oplossingen, binnen de mogelijkheden die we hebben.

VRAGEN

ANTWOORD

Bent u bereid tussentijdse resultaten van de natuurtoets te delen, specifiek het vleermuisonderzoek?

Ja, het derde omgevingsberaad is bedoeld om de tussentijdse stand van zaken te delen.

Zal binnen het verdere onderzoek grondig worden gekeken naar alle beschikbare mogelijkheden om het draagvlak in bredere zin zoveel mogelijk te vergroten? Dus waarom niet een reflectiefase voor Noorder IJ-plas en de buurgemeenten Oostzaan en Zaanstad?

We streven naar acceptatie van het voorkeursalternatief door een zo groot mogelijke groep. Indien er geen brede acceptatie is, gaan we een plan indienen, en voegen we het advies van het omgevingsberaad daarbij. De reflectiefase is voor dit project niet van toepassing.

Is er al een risicoanalyse opgemaakt naar aanleiding van het arrest van Nevele?

De gevolgen van de uitspraak van de Raad van State worden meegenomen in de MER.

Wordt de bestaande windturbine op het Cornelis Douwesterrein eigendom van de coöperaties? Wordt deze vervangen?

De bestaande turbine aan de Toetsenbordweg is niet in eigendom van de initiatiefnemers. Het is op dit moment niet bekend wat de plannen van de eigenaar zijn met deze windturbine. Indien mogelijk bekijken initiatiefnemers de mogelijkheden om de turbine mee te nemen in de ontwikkeling van het Windpark en deze te vervangen door een nieuwe turbine.

Tot op heden zijn de bedrijven rondom Noorder IJ-plas niet rechtstreeks benaderd, ook niet in de mailing. Zijn deze bedrijven in kaart gebracht? Kunt u ons hier een lijst van geven?

Alle belanghebbenden, ook de bedrijven, zijn benaderd. De bedrijven die lid zijn van de bedrijvenscoöperatie NDSM Energie ontvangen de nieuwsbrief van NDSM energie. NDSM energie is samen met Amsterdam Wind initiatiefnemer van het plan voor windenergie in Noorder IJ-plas en op het Cornelis Douwesterrein. De nieuwsbrief gaat naar 60 bedrijven en naar 100 mailadressen in de buurt van het projectgebied. Via de Ondernemersvereniging van Amsterdam Noord (Veban) wordt zo nu en dan een nieuwsbericht verspreid. Heeft uw bedrijf interesse kijk dan op [NDSM.nl/#wordlid](https://ndsmenergie.nl/#wordlid) of <https://ndsmenergie.nl/#wordlid>

De RES 1.0 NHZ is inclusief amendementen, moties en zienswijzen opgeleverd. Wat wordt hiermee gedaan in het vervolgtraject RES?

Deze vraag is voor de gemeente Amsterdam.

VRAGEN

ANTWOORD

Het elektriciteitsnet is vol. Kan er aangetoond worden dat de stroom die de mogelijke windturbines bij de Noorder IJ-plas opwekken niet verloren gaat en dus voor niets wordt opgewekt?

In de RES 1.0 Noord-Holland Zuid is uitgesproken dat in de regio nog voldoende ruimte op het net is voor de opwek van hernieuwbare elektriciteit. In tegenstelling tot laag-bevolkte regio's is in Noord-Holland Zuid vaak het elektriciteitsverbruik en in mindere mate de elektriciteitsproductie een beperking.

In de media doet de wethouder het voorkomen alsof de plannen voor windturbines aan de Noorder IJ-plas al 10 jaar gepland zijn. Dat deze gaande plannen al afgewezen zijn en er opnieuw stug wordt doorgezet, wordt achterwege gelaten. Dit is misleidend. Is het mogelijk dat er eerlijk wordt gecommuniceerd vanuit de voorstanders, voornamelijk wethouder van Doornick?

Het project is destijds stil komen te liggen door bovenwettelijke vereisten van de provincie waar inmiddels vanaf kan worden geweken. De afspraken uit de RES zijn leidend: hier is het gebied Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein uit naar voren gekomen.

Mochten de komende bewonersberaden niet leiden tot een betrokkenheid van de directe omwonenden, vinden jullie dan dat jullie als burgercoöperatie - zonder draagvlak van je medeburgers - jullie plannen toch kunnen verwezenlijken in het zoekgebied?

Dit zouden wij heel erg betreuren omdat de omgevingsberaden er op gericht zijn om met mensen uit het projectgebied een zo goed mogelijk plan te maken en een deel van de opbrengsten ook voor het projectgebied te gebruiken. Wel willen wij dan nog steeds ons plan voor coöperatieve windturbines verwezenlijken omdat uiteindelijk de gemeenteraad, die alle Amsterdamse medeburgers vertegenwoordigt, de Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein heeft aangewezen als mogelijkheid voor windenergie.

Hoe leggen jullie aan alle gebruikers van het Noorder IJ-plas-park uit dat jullie op hun plek van rust 3 grote windturbines gaan neerzetten en hierbij de vastgelegde bestemming daarvoor moeten laten aanpassen? Zijn jullie het met ons eens dat de locatie Noorder IJ-plas gezien vanuit het businessmodel een slecht gekozen locatie is om tot een eerlijke verdeling van lusten en lasten te kunnen komen?

Deze vragen zijn voor de gemeente Amsterdam. Er is een zoekgebied vastgesteld door de gemeenteraad als vertegenwoordiger van alle burgers, zowel omwonenden als coöperatieleden.

VRAGEN

Zijn jullie bereid een onafhankelijk draagvlakonderzoek te laten uitvoeren onder de omwonenden van jullie doelgebied Noorder IJ-plas en Cornelis Douwesterrein binnen een straal van 2 km en vooraf de onderzoeksopdracht met ons te bespreken?

ANTWOORD

Nee, omdat over de RES-zoekgebieden democratische besluitvorming in de gemeenteraad heeft plaatsgevonden. De gemeente heeft een participatieproces gehouden rondom de zoekgebieden voor de Regionale Energiestrategie en de gemeenteraad heeft besloten om het gebied Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein aan te wijzen als een van de geschikte en wenselijke gebieden voor windenergie. Als initiatiefnemers zetten wij nu een stap om nauwkeuriger te onderzoeken op welke manier windturbines mogelijk zouden kunnen zijn in dit zoekgebied. De omgevingsberaden zijn bedoeld om inzicht te krijgen in de effecten van het windpark op de omgeving en de vragen, voorkeuren en zorgen vanuit de omwonenden duidelijk te krijgen zodat we deze kunnen meenemen in het plan. De verschillende alternatieven zullen worden besproken in de omgevingsberaden. We streven ernaar om in de omgevingsberaden te komen tot een gezamenlijk gekozen voorkeursvariant (het beste plan). We begrijpen dat het wellicht niet haalbaar is om allemaal op dezelfde lijn te komen. We leggen daarom de standpunten vast van deelnemers die een andere variant willen en voegen hun advies bij de het plan dat we bij de gemeente indienen bij de vergunningaanvraag.